

AMERIKOS LIETUVIS

THE LITHUANIAN AMERICAN

No. 52

PHONE PARK 6407.

WORCESTER, MASS. 30 d. gruodžio (December), 1926

KAINA 5 CENTAI

Vol. XII.

LIETUVA TURI PREZIDENTA IR DIKTATORIŲ A. SMETONĄ

Keturis komunistus mirčia pasmerkė. Pradeda valdyt su geležine ranka vokiečius, žydus ir lenkus. Japonų karaliaus laidotuvės. Anglijos ministeris su žmona išlėkė Indijon. Francuzai išmisliino neliepsnojantį gazoliną. Rusijos Armijos oficerai gavo algos padidinimą. Žemės drebėjimas Kalifornijoj.

LIETUVOJE GYVUOJA DIKTATURA

Tiesioginių žinių iš Lietuvos dar negauname. Šiandien gavome žinių iš Kauno nuo mūsų korespondento, bet jos dar išleistos prieš Lietuvos perversmą.

Gruodžio 27 dieną iš Varšuvos žinios praneša, kad naujoji valdžia dar gyvuoja. Šiauliuose buvo sukilę nekuri žmonės, kurie priešingai diktatūros valdžiai, taip pat sukilo ir Mariampolėje, bet kad komunistai labai darbavosi žmones kelti prie sukilimo, tai žmonės atmetė jų vadovystę ir nuleido rankas. Diktatūros valdžia Lietuvoje nuteisė keturis komunistus Kaune—mirčia rubeasti už jų organizavimą kelti naują sukilimą. Diktatūros valdžia paliepė suarestuoti šimtą penkiasdešimt žydų, kurie taip pat prieš sukilimo agitavo. Išleido prievartinai areštuotus visus vokiečius valdininkus Klaipėdos krašte, kurie jau nuo senai daro visokias intrigas Lietuvai.

Nuo sausio 1 dienos prasakta likviduoti socialistų ir liaudininkų partijos.

Pilsudskis pradeda nerimant

Ištikus Lietuvoje perversmui, daugumas lenkų perbėgo demarkacijos liniją, manydami, kad Lietuvoje lenkams patriotams bus ankšta. Tas davė progą Pilsudskui susirūpinti apie lenkus, esančius Lietuvoje ir apie Klaipėdą, kurią jis vis laiko kaip savo duris išeiti į jūras. Mažo, kad vokiečiai gali prieš lietuvius sukilti ir atsiimt sau Klaipėdą atgal.

Bet turbūt Lietuvos valdžia kokią ji nebūtų, turi galią Klaipėdoje, nes uždarė Lietuvai priešingus laikraščius ir paėmė dručiai į savo ranką vokiečius, kurie pirma darė tik pašaipas iš Lietuvos. Pilsudskis savo išleistam atsisaukime pasakė, kad jis užsilaikys neutrališkai link Lietuvos. Jeigu lenkai Lietuvoje nebus liečiami ir jeigu lietuviai nepuls Vilniaus atsiimt. Bet tokiame pakrikime lenko žodis šimtą kartų ant dienos mainosi.

Prezidentas Grinius neareštuotas

Žinios praneša, kad Lietuvos Prezidentas K. Grinius nebuvo areštuotas. A. Smetona, uždėtas tik diktatorium.

Nė nesimato už ką p. K. Grinius būtų galima areštuoti, kadangi jis jokių ginčų nė seime nevarė ir nieko tokio nepasirašė kas kenktų Lietuvos Tautai.

PROFESAJUNGININKŲ KOVA

Patėmykime kaip Lietuvos bolševikai darbuojasi Lietuvos valdžią nuverst, sako žinios iš Kauno 5 dienomis pirm valdžios perversmo.

Kaunas, 12 gruodžio, 1926. Dabartiniu metu, Lietuvos darbininkų ir visokių tarnautojų, profesinių judėjimų vadovauja socialdemokratų ir dalinai bolševikai. Esančioms socialdemokratų įtakoje profesinėms sąjungoms vadovauja Profesinių Sąjungų Centro Biuras, kuris leidžia dvisavaitinį profesinių sąjungų organą "Proletarą" ir be to, šiemet išleido "Darbininkų kalendorių" 1927 metams.

Bolševikai iš savo pusės vadovaudami profesinėms sąjungoms įkurė "Vienybės Komitetą", kuris sekmingai savo veikimui nuo pradžios lapkričio mėnesio, š. m., pradėjo leisti dvisavaitinį laikraštį "Profesajungų Vienybė". Bolševikų įkurtojo (šalia Centro Biuro) Vienybės Komiteto tiesioginis tikslas yra, paveržti iš socialdemokratų jais vadovaujamas profesines sąjungas, ir delto jie jau nuo senai svajoja sušaukti visos Lietuvos profesinių sąjungų, o taip pat ir bedarbių suvažiavimus.

Tarp Sąjungų Centro Biuro ir Vienybės Komiteto eina nuolatinė kova. Centro Biuras matydamas bolševikų pasiryžimą užgrobti profesines sąjungas, išleido šio kio turinio atsisaukimą: "Lietuvos darbininkams.— Norėdami užgriebti profesines sąjungas, grupę asmenų, pasivadusių "tikraisiais darbininkais," emėsi skaldymo darbo. Matydami, kad sunkiomis kovomis atstatytas darbininkų sąjungų centras — Centro Biuras nepasiduos jų komunistinei diktaturai, pradėjo tą darbininkų Centrą įvairiais budais griaut. Nuo bendro darbininkų judėjimo atskėlė kelias profesines sąjungas, jie sudarė kitą Centro Biurą, bet, bijodami to

Pirmas Lietuvos Prezidentas A. Smetona; dabar jau diktatorius

prieš darbininkus prisipažinti, jį pavadino "Vienybės Komitetu." Ir dabar šiuo varo didžiausia politinė spekuliacija ir ardyumo profesinių sąjungų darba.

"Eidami prie galutinio darbininkų jėgų suskaldymo, tie asmenys sužinojo apie Centro Biuro ruošimą visos Lietuvos profesinių sąjungų kongreso, be žinios Centro Biuro ir profesinių sąjungų, paskelbė, kad ir jie šaukia gruodžio mėnesyje sąjungų suvažiavimą. Aišku, kad į tą savo suvažiavimą jie sukviets tik savo žmones ir jų pagelba norės Lietuvos darbininkų judėjimą traukti komunistų pusėn.

"Smerkdamas šitą komunistų skaldytojų darbą, Centro Biuras, susitaręs su profesinių sąjungų Centro Valdymomis, praneša visiems Lietuvos darbininkams, kad šaukiamas atskirų asmenų suvažiavimas laikomas neteisėtu ir neturiniu teisė kalbėti profesinių sąjungų vardu. Į šį suvažiavimą jokia profesinė sąjunga siųst savo atstovo neprivalo."

Nežiurint socialdemokratinio profesinių sąjungų Centro Biuro dėtomis pastangoms užkirsti kelią bolševikų daromiems žygiams sąjungų užkariavimo darbe, jie visgi savo yra jau padarę, butent 1 ir 2 sausio bušinėčių 1927 m., jie šaukia

Kaune visos Lietuvos profesinių sąjungų atstovų suvažiavimą, o 3 sausio visos Lietuvos bedarbių suvažiavimą.

Taigi kaip matome, Lietuvos bolševikai gyvuoja geras dienas, ir delto tokia sparti krašto bolševizacija, gali pasibaigti nepriklausomybės praradimu. Tuo tarpu gi dabartinės valdžios atstovai ir jų oficialiai be paliovos šaukia apie gresiantį pavojų iš fašistų pusės, kurio tikrenybėje visai ir nėra. Dabar Lietuvoje gyvenam tokį nelemtą laikotarpį, jog kiekvienas tautišku, o ypatingai krikščioniškų pažiūrų pilietis yra apšaukiamas fašistu. Kauno lietuvis.

VAŽIUOTĖS TARNAUTOJAI PRIEŠ BOLŠEVIKUS

Kaunas. Bolševikų įkurta "Vienybės Komitetas," 1 ir 2 dieną sausio, 1927 m., Mapų gatvėje No. 9, šaukia visos Lietuvos Profesinių Sąjungų Skyrių atstovų suvažiavimą. Į tą susivažiavimą esančios bolševikų įtakoje profesinės sąjungos dabar jau renka atstovus ir nekuri iš jų jau tokius atstovus išrinko, kaip antai: Metalistų Profesinė Sąjunga, Spaudos Darbininkų Profesinė Sąjunga, Kauno Plaučiųjų Geležinkelių dirbtuvių darbininkai ir kiti.

Penktadienį, 10 gruodžio, Kauno stotyje geležinkelių kursų mokykloje, įvyko

Geležinkelių Profesinės Sąjungos, Važiuties Tarybos skyriaus narių (konduktorių ir kitokių tarnautojų) susirinkimas. Susirinkimas buvo sušauktas išaiškinimui klausimo, del bolševikų šaukiamo ant naujų metų Profesinių Sąjungų Atstovų suvažiavimo.

Pradėjus svarstyt tą klausimą, susirinkusiųjų tarpe kilo smarki ginčai ir aštrios replikos, nes vieni iš jų stovėjo už siuntimą atstovų, kiti buvo tam priešingi. Už atstovų į tą suvažiavimą pasiuntimą labai karštai stovėjo buvęs socialdemokratas, o dabar pasidaręs jų aršiausiu priešiu ir karščiausiu Mapų gatvės agentu (Mapų gatvė, tai bolševikų lizdas), rinkliavų skyriaus raštininkas, J. Navickas, bet vargšo pastangos ši karta nuėjo niekais. Nežiurint tavorščiaus J. Navicko dėtyjų didžiausių pastangų, pasiūt kosmolejų suvažiavimam atstovus, didelė susirinkusiųjų dauguma griežtai išsireiškė prieš siuntimą ir nubalsavo atstovų į bolševikų pinkles nesūt.

Profesajungos narys.

ZEMĖS DREBĖJIMAS KALIFORNIJOJ

Fresno, Gal., gruod. 27. — Smarkus žemės drebėjimas buvo jaučiamas keliose Kalifornijos valstijos dalyse. Nuostolių jokių nepridarė.

JAPONIJOS KARALIAUS LAIDOTUVĖS KAINUOS VIRŠ \$1,000,000

Tokio, gruod. 27. — Japonijos karaliaus Yoshihito, mirusio gruodžio 25, laidotuvės atsibus vasario mėnesy. Valdžia paskyrė, 2,980,000 yenų (virš milijono dolerių) jė laidotuvėms. Lavonas gulės pašarvotas palociuje 50 dienų, su įvairiomis religiskomis ceremonijomis. Per tą laiką šalies gyventojai turi melstis ir nedalyvaugt jokiuose pokiliuose bei pasilinksminimuose. Tuoj po tėvo mirties, karalaitis Hirohito buvo įvedintas 124-tu Japonijos karaliumi.

Karaliaus lavonas buvo atgabentas į sostinę Tokio, nakties laiku. Laidotuvių procesijoj dalyvavo 15,000 sargų ir policijantų, nešančių žibintuvus. Milijonai žmonių stovėjo gatvėse, tyčiai, nuliudę, laukiantis procesijos. Gatvės buvo išbarstytos baltomis smiltimi.

Laidotuvių dienoj, 1,000,000 yenų bus išdalinta labdarybės tikslams. Visa laidotuvių eiga prisilaiko senų Japonijos padavimų ir papročių.

Popiežius Pijus ir kitų religijų viršininkai nusiuntė Japonijos valdžiai savo užuojautos laiškus.

PADIDINO OFICIERŲ ALGAS

Latvija, Ryga, gr. 27. — Sovietų valdžia padidino algas visų tarnaujančių kariuomenėj, laivyne ir oro laivyno oficerų. Kartu su paskelbimu algų padidinimo, karo komisijonierius Vorušilov paaiškino delko algų padidinimas nėra didesnis. Jis sako, kad šis padidinimas ir taip apunkina dabartinę finansų padėtį. Manoma, kad algos buvo padidintos apmalšinimui neramumų apsireiškusių kariuomenėj.

FRANCUZAI IŠBANDĖ NELIEPSNOJANTĮ GAZOLINĄ

Paris, Franc., gruod. 27. — Lakunai labai įdomauja bandymais neliepsnojancio gazolino — "baltojo spirito" — orlaivių motorų varyme. Garsus inžinierius Raoul Ferrier veda bandymus per penkis metus, ir paskelbia viltingas pasekmes. Saugus ore keliavimas bus užtikrinamas šiuo nauju išradimu.

ANGLIJOS MINISTERIS LĖKS Į INDIJĄ

London, Angl., gruod. 27. — Anglijos oro ministeris Sir Samuel Hoare su savo žmona, pradėjo 12,000 mylių kelionę oru į Indiją. Jie pirmi pasazierai ant naujos oro linijos iš Anglijos į Indiją.

Amerikos Žinios

Liudnos kalėdos

Rantoul, Ill. — Liudnos kalėdos buvo šio miesto gyventojams iš priežasties užsimušimo keturių lakunų ant Chanute lauko. Keturi orlaiviai susimušė miglotam ore ir nukrito nuo 400 pėdų aukščio. Su jais žuvo keturi karininkai lakunai.

Statys Kolumbui paminklą

New York. — Kolumbo paminklo statymui fundas tapo pradėtas po vadovystę buvusio Ispanijos ambasadoriaus A. P. Moore. Paminklas bus pastatytas Pa-

los, Ispanijos uoste, iš kur Kolumbus 1492 metais išsileido kelionėn ieškoti Indijų. Paminklas bus padarytas Amerike ir Amerikos lėšomis. Jis bus pabaigtas ir pastatytas 1928 metais.

Laivas sudužo leduose

New York. — Laivas, vežantis 100 darbininkų iš New Yorko į Edgewater, N. J., sulužo Hudson upės leduose. 24 lavonai tapo ištraukti iš vandens ir iš užsikimšusio ledo šmotais laivo. Ta nelaimė sunkiai atsliepė, ant nuskendusiu žmonių šeimynų, apart nuostolių laivo kompanijai.

Traukinio eksplozija

West Patterson, N. Y. — Baisus gaisras ištiko prieš priežasties eksplozivavimo parako vagono Central New England geležkelio traukinį. Apie 18 ypatų neteko gyvybės toje nelaimėje, du namai sudraskyti ir keletas vagonų, kurių atskalos pasklydo į pusę mylios aplink. Nuostoliai dideli.

Nužudė 6 metų vaiką

Chicago, Ill. — Harold I. Croakin 26 metų senumo, sunus turtingo pirklio, pasidavė policijai, prisipažinęs, kad jis užmušė su kuju 6 metų vaiką Walter Smith. Croakin pasakė, kad jis ištraukė vaiką į tuščią klauoną šalia miesto ir ten jį mušė iki mirčiai. Jis sako, kad priežasties tokio biaueraus pasielgimo jis nebeatmena, nes buvo tuomet visiškai girtas.

Geležinkelio nelaimė

Atlanta, Ga. — Du traukiniai susimušė prie Rockmart, vežanti daug žmonių kalėdų atostogoms. Keli vagonai sutrupėjo, kuriuose žuvo 17 ypatų, sužeisti rado 30 ypatų. Neatsargumas geležkelių tarnautojų be abejo prisideda prie Amerikos taip skaitlingų atsitikimų geležkelių nelaimių.

Paliko mokslo tikslui \$100,000

Cleveland. — Dr. Hamilton H. Biggar, gydytojas ir draugas senelio John D. Rockefellero, paliko savo paminėtinę \$100,000 medicinos mokslo praplatinimui. Dr. Biggar mirė 29 lapkričio, budamas 87 metų amžiaus. Apart tos dovanos jis laiko \$85,000 įvairiems labdarybės bei mokslo įstaigoms.

Zinios iš Lietuvos

LIETUVOJE PASTATA NAUJA VALDŽIA

Washington, 30. XII, 1926. —“Eltos” pranešimais iš Kauno, sekmadienio, gruodžio mėn. 19 d., rytą, Prezidentas Dr. K. Grinius atsistatydino. Tą pačią dieną, 1:30 val. po pietų, susirinko Seimas. Seimo posėdį atidarė Dr. J. Staugaitis ir pareiškė atsistatydinęs. Naujo Seimo pirmininku išrinktas p. A. Stulginskis. Lietuvos Respublikos Prezidentu išrinktas p. Antanas Smetona, kuris tuojau prisiekė Lietuvos Konstitucijai. Trečiojo Seimo antroji sesija uždaryta, bet netrukus prasidės trečioji sesija.

Lietuvos Pasiuntinys Amerikai.

Oro stovis Lietuvoje

Kaunas, 6 gruodžio, 1926. Nuo vidurio spalio mėnesio oras buvo labai atšales, taip kad naktimis budavo didelis gruodis ir nekuriuose provincijos vietose buvo gerokai prisiūgęs sniego, jog net buvo pradėję žmonės rogemis važiuoti. Gi nuo pradžios lapkričio, oras vėl buvo tiek sušilęs, kad stačiai kaip pavasario metu ir dažnai lijo lietus. 15 lapkričio 3 val. po pietų Kaune lijo šilts lietus net su perkunija ir žaibais.

Po tos perkunijos, oras dar pasidarė šiltesnis, kad paskutinėse lapkričio mėnesio dienose, puikiai žaliavo žolė, darželiuose žydėjo našlaitės ir kitokios gėlės.

Nuo 1 d. gruodžio, pučiant šiaurės rytų vėjų, staiga pradėjo šalti ir iki šiol laikosi 5—6 laipsnių šaltis. Šeštadienį, 4 gruodžio gerokai prisiūgęs ir pasidarė rogių kelias. Nemunas dar tebeteka laisvas, bet jau pradėjo plaukioti ledų gabalai.

Lietuvos sunus.

LENKIJOS IR RUMUNIJOS POLITINĖ SUTARTIS

Laikraščiu pranešimais iš Varšuvos, Lenkijos ir Rumunijos politinės sutarties ratifikacija sutinka daug klaučių Lenkijos parlamente.

Si nauja sutartis, pasirašyta tarp Lenkijos ir Rumunijos 1926 metais nevisai panaši į senąją sutartį, pasirašytą 1921 metais. Ši sutarties jėga buvo taip plati kad del jos garantijos klaučulės, kaip naujoji. 1921 m. sutartis turėjo klaučulę del savitarpio teritorialinės garantijos kai del rytų sienų.

Toj sutarty nieko nebuvo kalbėta apie visą kontragentų teritorijos integritetą (neliečiamybę). 1926 m. sudaryta sutartimi abidvi susitariancios šalys pasizada savitarpiskai garantuoti visos teritorijos neliečiamybę.

Aišku, kad naujoji sutartis yra savo rusies sąjungos pobūdžio sutarties. Ji yra naudinga abiem kontragentams pirmiausia del to, kad tiek Lenkija, tiek Rumunija turi kiekviena savo opius teritorialinio pobūdžio klaušimus. Rumunija—Besarabijos klaušimas, Lenkija gi—

Vilniaus klaušimą, Dancigo ir Aukstosios Silezijos ir pagaliau Gudijos ir Ukrainos teritorialines problemas. Mes matom, kad Lenkijos padėtis šiuo atžvilgiu yra blogesnė už Rumunijos, kuriai rupi tiktai vienas Besarabijos klaušimas, tuo tarpu kai Lenkija turi keletą opiu klaušimų.

Tačiau turėdami galvoj tą aplinkybę, kad pirmiausia tiek Rumunijai tiek Lenkijai gali grešt pavojus iš SSS R. pusės, abidvi susitariancios šalys sudarė garantijos sutartį ir pasizada teikt vieną kitai pagelbą, kilus konfliktui tarp vienos iš susitarianciu šaliu ir trečios valstybės, nors Lenkija gali turēt reikalą su daugeliu trečiųjų valstybiu, o Rumunija tik su viena, butent su Rusija.

Todel, išeinant iš šių samprotavimų reikia laukt, kad Varšuvos seimas be jokių sunkenybiu ratifikuos šią sutartį. Bet pasirodo, kad Lenkijos dvarininkai, gyvenantieji Besarabijoje padarė tam tikrą įtaką i seimą, kad kalbamąją sutartį neratifikuotų tol, kol minėtiems dvarininkams nebus atlyginti už nusavintą iš jų žemę Besarabijoje, einant Rumunijos žemės reforma.

Si reforma palietė ne tik Lenkijos, bet ir kitu tautu piliečių dvarininku interesus. Bet lenkai, labai nepatenkinti reforma ir jau senai prašė Varšuvos vyriausybę iškisti i ši reikalą. Pasinaudodami palankia progą svarstant Lenkijos ir Rumunijos sutartį, Besarabijos lenku dvarininkai ir iškėlė atlyginimo klaušimą. Spaudos žiniomis Varšuvos seimas atsižūrėjo i tai, ir atidėjo sutarties ratifikaciją, kol nebus gauti paaiškinimai šiuo reikalų iš Bukaresto diplomatinu keliu.

Tačiau, labai abejotina ar Rumunija sutiks su lenku kišimusi i jos vidaus reikalus tuo labiau, kad sutartis yra daugiau naudinga Lenkijai, negu Rumunijai.

(“Lietuva”)

D-ro Basanavičiaus sukaktuvės

Kaunas. — D-ro J. Basanavičiaus sukaktuvės Kaune buvo minimos labai iškilmingai. Jas minėjo seimas, universitetas ir kitos valstybės ir visuomenės istaigos ir organizacijos, spauda.

Lapkričio 23 dienos posėdy pirmininkas d-ras Staugaitis paskaitė trumpą D-ro Basanavičiaus biografiją ir išvardijo nuveiktus darbus. Paskui paskaitė prezidento vardu siunciamą sveikinimą. Ta progą pagiedotas himnas.

Respublikos prezidento parėdymu Karo Ligoninė pavadinta “D-ro Jono Basanavičiaus Vardo Ligonine.”

Universitetas padarė tam tikrą posėdį. Rektorius Biržiška nurodė, universitetas mini sukaktuves ne tik tautos atgimimo tėvo, bet ir kaip savo garbės profesoriaus. Prof. Valdemaras

paskaitė savo paskaitą apie jubiliatą. M. Yčas papasakojo, kaip juodu su d-ru Basanavičium Amerikoje rinko aukas tautos namams.

Valstybės teatre buvo Z. Kuzmickio paskaita ir vaidinta “Aušros sunys.” Paskui buvo koncertas, prieš kurį A. Smėtona padarė pranešimą apie d-rą Basanavičių. Teatre sveikino d-rą Basanavičių visa Lietuva. Sveikinimus pradėjo prezid. d-ras Grinius. Po jo ėjo seimo prezidijumas, un-to rektorius, šviet. ministeris, karo ligoninė, Latvijos ir Česlovakijos atstovai ir kt. Čia pat buvo skaitomi adresai. Telegramomis ir raštais atsiūstus sveikinimus skaitė kun. J. Tumas. Visų sveikinimų negalėjo įveikt paskaityt, nes jų buvo, anot jo sušukimo: “Šimtas milijonų.”

Visi sveikinimai buvo siunciami radio Vilniun. Koncerte dalyvavo Sodeika, Lipčienė, Žilinskienė, Grigaitienė ir K. Petrauskas, kuris pagiedojo naujai Gruodžio sukomponuotą solo su chorų kantatą: “Nulenkimė galvas.” Kantata padariusi išpuodži ir buvę reikalaujama ją pakartot.

Reikia dar primint, kad lapkričio 23 d. yra ir Lietuvos kariuomenės įsikurimo diena. Tai Lietuvos kariuomenės minėdama d-ro Basanavičiaus sukaktuves minėjo kartu ir savo aštuonerių metų gyvavimo sukaktuves. Tatai įvyko Karo Muziejaus sodely. Respublikos prezidentas kariuomenei pasakė prakalbą apie d-rą Basanavičių. Toliau ėjo kiti sveikinimai. Po kiekvieno sveikinimo giedojo šaulių choras, karių orkestro lydimas.

Idomus sutapimas. “Jau slavai sukilo” buvo giedamas Kaune ir Valstybės Teatre, Karo Muziejuje ir Vilniuje. (“V. Aidais”)

VILNIUS

Kada gi galas. — Vyriausybės komisaro įsakymu vakar buvo sukonskiskuotas “Kelio” nr. 49 už straipsnį “Lietuvių švietimo trukdymas,” kuriame įžiurėta prasižengimo prieš 129 B. K. §.

Gudai studentai reikalauja katedros

Gudų spaudos žiniomis, gudai studentai savo visuotiname susirinkime, visais balsais nutarė reikalaut gudų kalbos katedros.

Patvirtintas konfiskavimas

Kaip žinoma, mūsų laikraščio Nr. 128 vyriausybės komisaro įsakymu buvo sukonskiskuotas už straipsnį “Amnėstiją,” kuriame buvo paduota skaitlinių iš Varšuvos laikraščių apie lenku politiniu kaliniu padėti.

Šiomis dienomis Vilniaus apygardos teismo ukio skyrus tą konfiskavimą patvirtino. Vadinasi, bus iškelta byla.

Vizituos lietuviu gimnazija

Jau trečiai diena, kaip Viln. mokyklų apygardos kuratoriųjos valdiniškai lankosi i Vytauto Didžiojo gimnazijos pamokas. XI. 30 apsilankė kuratorius p. Ryniewicz'ius su vizitatorium p. Biess'iu.

Kas kurias mokyklas vizituos

Mokyklų vizitavimas kuratoriųjos esąs taip sutvarkytas. Pradedamųjų mokyklų skyriaus viršininkas p. Stetikewicz'ius vizituosias Vilniaus miesto pradedamasias mokyklas; vizitatorius p. Eymont'as vizituosias Vilniaus apie d-rą, Basanavičių, Švenčionių, Breslavės, Pasiutiu, Dynsos, Vileikos ir Molodečnos apskriciu pradedamasias mokyklas; vizitatorius p. Mincer'is vizituosias valdiškasias ir privatines vyru ir moteru mokytoju seminarias Vilniuje, Trakuose, Švenčionyse, Barunuose, o taip pat ir įvairius pedagoginius kursus.

Baisi katastrofa

Užvakar einantis traukinys iš Varšuvos tarp Varėnos ir Valkinų pervaziavo vežimą, kuriame buvo 2 vyru ir 1 moteris. Abudu vyru užmušti vietoje, moteris dar gyva. Traukinys sutriuškines vežimą, žmonės ir arklį sustoję. Pusgvėvė moteriškė atvežė tas pats traukinys Vilniun.

(“Vilniaus Aidais”)

Įvairios Zinios

Japonai budavos orlaivius

Tokio, Jap.—Mitsul kompanija, turtingiausia Japonijos firma gavo leidimą budavot orlaivius. Su 10 milijonų jenų kapitalo dirbtuvė pradės darbą pradžioje šių metų.

Moterys drutuolės

Paryžius, Franc.—Panelė Jean De Vesly, pagarsėjusi Francijos drutuolė, pašaukė imtynėn Anglijos drutuolė, panelę Frances Rhineland. Francuzė, sako galinti pakelt 300 svarų ir išmest 150 svarų sunkumą i 10 pėdu aukštį. Anglė gali iškelt aukščiau galvos 105 svarus su vienu pirštu, su viena ranka pakelia 194 svarus. Kiek aukščio jos išmesti sunkumai pasiekė—nepasakyta.

Nauja tėvynė—nauja kalba

Brussels, Belg.—Naujai ištekejusi už Belgijos sosto ipėdinio Švedijos kunigaikštė turės mokintis dvieju kalbu. Belgiečių kalba yra fleimiška, kurios naujavedė visikai nemoka ir nē žodžio nesuprato savo priėmimo kalbu. Kita plačiai vartojama, tai francuzu kalba. Tų dvieju kalbu ji turės mokintis. Tuo tarpu su savo vyru kunigaikštė kalba angliškai, nes jis nemoka švedu kalbos.

Žemės paviršius keičiasi

Maskva, Rus.—Iš Turketano praneša apie didelę žemės drebėjimą 100 myliu atstui nuo Taškento. Sekant drebėjimą, vietoj kur buvo kaimas, susitvėrė ežeras. Mokslinčių nuomonė, buk tai centralinėj Azijoje atsibuvę požeminės permainingos.

Jauna aristokratė nusi žudė

Swanage, Ang.—Savaitė laiko atgal, prapuolus panelė Una Crowe 20 metų amžiaus, dukte lordo Crowe, užrubežiniu reikalų sekretoriaus, rado juriu vandenyje negyva. Priėžastis sauzu-

dystės nežinoma. Nusimindas pō tėvo mirčiai pereitais metais, buk privedes nelaimingą mergaitę prie nervu ligos ir liudno užbaigimo savo jaunų diehu.

Statys du nauju laivu

Berlinas, Vok.—North German Lloyd laivu kompanija padarė sutartį budavot du nauju laivu. Nauji laivai bus panašūs i tos linijos laivų Columbus, turės 46,000 tonų įtalpos ir šešių dienų kelionės greitumo iš Bremenhaven i New Yorka.

Baus dirbtuvės darbininkus

Maskva, Rus.—Darbo komisarijatas išleido pabaudos lentelę už įvairius prasikaltimus dirbtuvėse. Už pavilavimą prie darbo, apsileidimą, skaitymą laikraščių ir kalbėjimąsi paskirtame darbo laike, taipgi už pasisavinimą arba naikinimą dirbtuviu medžiagos, tapo paskirta atatinamos pabaudos.

Chopin'as ne lenkas

Paryžius, Fran.—Abbe Eyrard Marainville parapijos klebonas nurodinėja, kad garsus lenku kompozitorius Frederic Francois Chopin buvo ne lenku, o tik francuzu. Jis rēmė savo nurodymus, kad jo prodiedžiai Francois Chopin ir Margueritė Deflin ir jo tėvas, gimė Marainville. Tėvas kompozitorias laikė revoliucijos emigrayto i Lenkiją. Chopin turėjo gimines tarpe Marainville ukininku.

Naujas sportas

Maskva, Rus.—Sovietu Rusija grįžta prie barbarizmo. Ant kalėdu paruošta buvo kovą vilku su šunimis. 40 vilku pargabenta tam tikslui iš Sibiro ir didžiausių piktų šunų parinkta naudoti nam sportui. Apsiginklavę medžiotojai dabos, kad vilkai neužpultų ant žiurincių.

Japonijos karalius mirė

Tokio, Jap.—Japonijos karalius Yoshihito mirė nuo uždegimo plaučių 25 gruodžio. Sosto ipėdinis, kunigaikštis Hirohito, kuris buvo regentu nuo 1921 metų, užėmė Japonijos sostą, tapdamas 124tu šalies karalium. Velionis karalius budamas 8 metų amžiaus buvo savo tėvo karaliaus Mutsuhito nominuotas sosto ipėdinu. Karalius jis pastojo 1915 metais. Karalius Yoshihito sekė savo tėvo idėjas apie savo šalies apšvietą ir palaikymą ryšių su Europa ir Amerika.

Europos karo metais jis šalininkavo su aliantais prieš Vokietiją.

Kaizeris leidžia knygas

Berlinas, Vok.—Ekskaiserio Willhelmo antra išleista knyga turi gerą pasisekimą, nes gerai išsiparduoda. Pirmutinė jo gyvenimo aprašymo knyga nebuvo pasekminga ir atnešė vien nuostolius. Kaizeris ketina išleisti dar dvi knygas savo atminimų aprašymą.

Turkija bando patraukt sveitmsalius

Konstantinopol, Turkijoje.—Sū vilčia patraukt i savo šalį turtingus amerikiečius ir europiečius, Turkijos valdžia isteigė buvusiam sultonų palociuje Yildiz Kioskė

kazyriu lošimą, Panašu Monte Carlo ruletei. Tas užmanymas nepavyko, nes svetimtaučiai dar nelanko Turkijos, tiktai keli turtingi turkai pralošę savo turtus, nusizudė.

Rusijos spauda rašo nebutus dalykus

Maskva, Rus.—Rusijos laikraščiai dažnai aprašo nebutus atsitikimus. Pavyzdžiui: “Večerniaja Moskva” rašo apie New Yorko demonstraciją, kurioj dalyvavo 20,000 žmonių priešais uždarymą vietiniu gelzkelio stočių, kuriose buk turėdavo prieglaudą pavargėliai. Tokiu protestu Amerike nekuomet nebuvo ir stotis Amerike nevartojamos kaip pastogės del pavargėliu. Matyt kaip prastus sovietu laikraščiai turi korespondentus.

Milžiniška vėtra

Lisbon, Port.—didelė vėtra perėjo Madeiros salą, palikdama skaudžius ženklus savo aplankymo. Telefonai ir telegrafai suardyti, geras skaitlius namu sugriautas ir keletą žmonių užmuštų, apart dideliu turto nuostoliu.

Vatikano tarnautojai nepatenkinti

Roma, It.—Keli mėnesiai atgal Vatikano tarnautojai pareikalavo padidimo mokesčių už savo darbą. Vatikano administracija neskubino išpildyt jų reikalavimą, iš ko pakilo nepatenkinimas grāsinantis straičiu. Monsignor Samper Vatikano prižiūrėtojas iš tos priežasties padavė savo resignaciją nuo užimamos vietos.

Anglijos parlamentas pakeis vardą

London, Ang.—Dabartinis Anglijos parlamentas nutarė pakeisti savo vardą. Kitas posėdis atsibus po vardu Suvienytu Karalysciu Britanijos ir Šiaurinės Islandijos. Vėliau, manoma, jog bus pakeistas ir titulas Anglijos karaliaus.

Mažina kariuomenę

Brussels, Belg.—Ekonomijos tikslu Belgijos valdžia mažina savo kariuomenę. Pereitais metais ji turėjo 77,000 stovinčios kariuomenės, kurią šiais metais sumažino iki 62,000.

Valdžia nustato kudių vardus

Roma, Ital.—Nauji Italijos istatymai palietė naujai gimusių vaikų vardus. Tokie vardai kaip “Trotzki”, “Matteoti” arba kiti skandalingi arba juokingi vardai

prašalinti. Francijoje nuo Napoleono laikų yra surašas valdžios paskirtu vardu.

Akmeninės galdynės kultura Manila. — Dr. H. Otley Beyer Filipinu Universiteto profesorius praneša apie atradimą akmeninės galdynės liekanų arti Manilos. Tos liekanos parodo tos šalies kultūrą buvusią dar 18,000 metų prieš Kristaus gimimą.

Istojo i Taikos Teismą

Geneva, Sveic.—Naujai išrinktas Guatemalos prezidentas Chacon pasirašė ant protokolol istojimo Guatemalos i Europos Taikos Teismą. Tas parodo, kad ta svarbi Centrafė Amerikos šalis nori sustiprint savo i tekmę Tautų Lygoje. Apart Guatemalos i Teismą ėjo Bolivija, Chile, Colombia, Cuba, ir kitos Pietinės Amerikos šalys. Rezignavimas Brazilijos ir Costa Rica iš Tautų Lygos nariu nieko bendra su tuo neturi.

Pardavė Napoleono namą

Paryžius, Fran.—Paskutinis namas, kuriame gyveno Napoleonas didysis arti Rochefort, tapo parduotas per licitaciją už 53,000 franku arba—\$2,125. Prie namo priklauso 1000 ketvirtainių metrų žemės. Baron Gourgaud tapo savininku minėto turto.

Rado pusės tono kaukuolę

Berlinas, Vok.—Ruhro apylinkėj, arti Gelsenkirchen atkasė milžinišką mamuto kaukuolę, sveriančią pusę tono. Dr. Wegener iš Muncho instituto užtvirtina, kad priešistorinis gyvulis priklausė prie didžiausios tos veislės rusies. Jis galėjo but 14 pėdu aukščio ir 30 pėdu ilgio. Bandyta rast visą skelėtą, bet rado vos kelis šonkaulius milžino, kurių ilgis siekė 2 metrų. Kaulai buvo rasti 14 pėdu gilumoje.

Vištos panaikytų prohibicija

Paryžius, Fran.—Prof. Joubert paskelbė savo patyrimus apie vištas. Fontainebleau žemdirbystės mokykloj atskyrė 12 vištų, prie kuriu maisto pridėdavo vyno. Pasirodė, kad vištos geriančios, vyną dėjo daugiau kiaušiniu, negu tos, kurios negavos vyno.

Rumunijos karalius sveikėsnis

Bucharest, Rum.—Sulyg biuletino pranešimo, karalius Ferdinandas po antrai operacijai jaučiasi geriau. Atsikėlė iš lovos ir abelsas stovis sveikatos patenkina.

AMERIKOS LIETUVIS

The Lithuanian Weekly published every Thursday

M. PALTANAVICIA,

14 Vernon Street, Worcester, Mass.

Yearly subscription: In United States—\$2.50
In Foreign Countries—\$3.00
Single copies—5 cents

Advertising rates on application

AMERIKOS LIETUVIS

Savaitinis laikraštis, eina ketvergiais, leidžiamas

per

M. PALTANAVICIA,

14 Vernon Street, Worcester, Mass.

Metinė prenumerata: Suv. Valstijose—\$2.50
Kitose valstybėse—\$3.00
Pavieniai egzemplioriai—5 centai
Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užrašymo dienos. Prenumerata turi būti apmokėta iš anksto

Entered as Second Class Matter September 29, 1914 at the Post Office at Worcester, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

D-RO BASANAVIČIAUS SUKAKTUVIŲ ATBALSIAI

Vilniaus Lietuvių Visuomenė.

Lapkričio 23 dieną mano sukaktuvių šventę keliant, gauta iš visų Vilniaus lietuvių įstaigų ir organizacijų labai jausmingi pasveikinimai ir daug gražių adresų. Visiems jiems, mane pagerbusiems, tariau dabar širdingiau ačiū. Didžiausias tačia ačiū pridėra gerbiama bei mylimam kolegai d-rui D. Alseikai, kuris daugiausiai pasidarbavo tą jubilėjų beorganizuodamas, ir kuriam vos įstengiu nuoširdžiai atsidėkoti.

Dėkingas Basanavičius.

SVEIKINIMO LAISKA IR TELEGRAMOS

D-ro Basanavičiaus sukaktuvių aprašymė ("Vil. Aidas" Nr. 134) yra pasakyta tik tiek, kad jubilato sveikinimus pertraukus, pradėta skaityt pasveikinimo telegramas, nepaminėjus vardų tų žmonių, kurie jas ir laiškus siuntė. Man rodosi, kad kaip su vienu, taip ir su kitu turiniu vertėtų nors paviršutiniai susipažinti, nes jų vienų kitų jis yra ar gali but ir platesnei visuomenei įdomus.

Ir taip iš Anglijos gauta nuo Londono lietuvių telegrama su Lietuvos atstovo p. Galvanauskio; iš Amerikos—nuo "Vienybės" redakcijos ir "Lietuviškosios Chicago" su konsulu Žadeikiu. Iš Paryžiaus ir Montpellier iš studentų draugijų ir lietuvių daidalių (dailininkų). Iš Berlino ir Leipzigo Vokietijoje, atėjo pasveikinimai iš lietuvių studentų, iš St. Andreasberg nuo d-ro A. Jakimavičiaus, iš Karaliaučiaus nuo Gabrio, iš Tilžės nuo Jagomasto ir žinomą garsaus rašytojo Vidūno, kuris tarp kito rašo: "Linkiu iš širdies, kad butų lemta dar kartą pasidžiaugt tikra sveikata ir tautos stiprėjimu bei kultūrinio ir apskritai dvasinio jos klestėjimu." Iš Mpravijos gauta iš kun. Adalberto Srbos laiškas su šitais velyjimais: "Teikitės Tamsta maloniai priimt ir nuo manęs—tiesa visai svetimo, bet Jusų Sveikatą nenustojančiai gerbiančio žmogaus—nuoširdžiausį linkėjimą dėliai dėvėjo Tamstos jubilėjas: 75 metinio gyvavimo—50 metinio pasidarbavimo tėvynės labui. Nėra šviesesnio laimėjimo už tą, kada žmogus pats sau gali išpažinti: nees-

mi gyvenęs, neesmi pasidarbavęs be aukšto siekio, be prakilnios minties! Toji džiaugsminga laimė ir garbė tegul Jusų Sveikatą lydi iki paskutinio kvėpavimo dėkingos tėvynės krašte!" Iš Pragos Čekijoj gauta pasveikinimo telegrama nuo studentų draugijos ir universiteto profesoriaus lituanologo D-ro Juozo Zubaty lietuviškas pasveikinimas, kitas iš Karlovy Vary (Karlsbad) nuo prof. Galia čekiškas: "Ješte mnoho let sily, zdravi ve prospech drahe vlasti praeje."

Iš Lietuvos pasiuntinybės Helsinkiuose Suomijoje telegrama pranešta pasveikinimas. Ponas Jurgis Savickis tarp kito ko rašo: "Suomiai apeis (švęs) tą dieną pas save. Artimiausieji mums draugai yra jau parąšę nemaža straipsnių ir monografijų apie Tamstą. Vieną šitųjų monografijų, mano supratimu, geriausia, parašytą pasiuntinybės sekretoriaus, konsulio Oellerio, natoriau šiam tikslui atskirai išleist. Nedidelė tai brošūrėlė, bet jaukaupo, suomių kalba, tiks ir vėliau ją čia paskleisti. Trečiadienį 6:30 (sulig kaino laiku) laikys prof. Niemi radio paskaitą (suomiškai); antradienį—direktorius af Enehjelm—sveidiškai. Mano vis pasirūpinama, kad visos iškarpos ir šiaip jau medžiaga tinkamu laiku butų Pasiuntinybės išsiųsta. Iš jos bent bus matyt, kiek suomiuose irgi atspindi Tamstos vardas ir kiek musų politiškoji padėtis juos domina. Helsinkiu universiteto profesoriaus savo telegramoje tardami "Agrėez felicitations respectueuses," pasirašo: Niemi, Koskinies, Berg Hillakorpi, Schuman, Gummerus, Brotherus, Wuolle, Manninen, Ekman, Jukonen, Jehkonen, Viherjuuri, Haneman, Paerssinen, Peraelaieinen, Hannikainen ir lietuvių Manganavičius, konsulis Oeller, o "Suomių raštų draugija" lotynų kalba telegramuoja: "Natali tuo septuogesimo sekto amator poesos paternae popularis reverendissime benigne accipias gratulationem Societatis litterarum fennicorum sincerissimam" su parašu valdybos narių: Krohn, Tunkelo.

Iš Latvijos gauta telegramos iš atstovo Aukštuolio, Vizbaro, Dudzinskio, Dau-

sos, Andrašuno, Sereno, Čapo, Mataičio, "Rygos Balso" redakcijos. Rygos lietuvių gimnazijos; iš Daugpilio konsulo Žilinskio, Salčiaus ir kita su daugiau 100 kitų susirinkusių žmonių, galop nuo Daugpilio lietuvių Draugijos.

Iš Lietuvos per Eitkunus nuo Kauno universiteto profesorų: Jono Jablonskio, Maironio-Mačiūlio, Petro Avizonio, Mykolo Biržiškos, Prano Bučio, Jono Bagdono, Vaclovo Biržiškos, Prano Juodelės, Augustino Janulaičio, Antano Krikščiukaičio, Stepono Kairio, Vinco Krevės Mickevičiaus, Petro Leono, Vlado Lašo, Vlado Mačio, Antano Purėno, Mykolo Roemerio, Zigmo Žemaičio ir Elemero Balogo su velyjimu: "ad multos annos, vivat, crescat, floreat." Tuo pat keliu Seimo žydų frakcijos nariai: Finkelstein, Robinson ir Garfunkel atsiuntė šitą telegramą: "Die Juedische Seim fraktion begreusst in ihrer Person den Vorkampfer des Auflebens Litauens und wuenscht ihnen deuernde glueckliche Jahre." Per Rygą atsiuntė pasveikinimus: Balutis, Šaulys, Jonynas, Klara ir Jonas Šepečiai ir visuomis V. Sidlauskas. Per Daugpilį Latvijoj gauta: Ezerėnų, jubilėjas komiteto susirinkusius sukaktuvėms paminėt visuomenės vardu telegrama; tuo mi pat keliu nuo Klaipėdos gubernatoriaus Žalkausko, Klaipėdos krašto Direktoriaus pirmininko Simonaičio, uosto direktoriaus inž. Naruševičiaus ir Draugijos "Tautos kulturai kelt" valdybos narių: Stikloziaus ir Daidaliaus Brako.

Iš Vilniaus gauta pasveikinimai daugiausiai raštu ir žodžiais iš visų lietuvių įstaigų ir organizacijų: iš Vytauto Didžiojo gimnazijos, Mokytojų seminarijos, M. Šlapelienės lietuvių knygynos, "Vilniaus Aido" redakcijos, "Draugijos nuo karo nukentėjusiemis šelpit" ir "Ryto" Draugijos, Šv. Kazimiero Draugijos, Liet. Mokslo Draugijos, Vilniaus lietuvių klubo, lietuvių sanitarinės pagalbos draugijos, Š. Žitos tarnaičių draugijos, Lietuvių mokytojų sąjungos, Vilniaus lietuvių studentų Sąjungos, Vytauto Didžiojo gimnazijos moksleivių, Lietuvių mokiūnų Suvalkiečių, Aušros Vartų mergaičių bendrabučio, Agronomų bendrabučio auklėtinėjų, Lietuvių Kooperatyvo "Darbininkas" valdybos ir Vilniaus lietuvių folkloristų, turinčių apie 200 narių, kuopas, kuri įteikė didelį folkloro (pasakų, dainų, burtų ir k.) rinkinį. Iš provincijos gauta pasveikinimai iš kun. Šimeliūno, Karvelio ir Rudžio ir Vaisiunų "Ryto" skyriaus vice-pirmininko Lukšeno, raštinniko Krasauskio bei "Jaunimo Draugijos" pirmininko Osipavičiaus ir raštinniko Čelnos.

Iš Lenkijos gauta pasveikinimai nuo J. Angrabaičio Krakovoje, iš "Dąbrowa Górnicza" nuo inž. Vingrio vardan lietuvių angliakasių gratulacija su dovana—aklėmens anglies gražiai nušifuotu trikampiu, šmoutu, kuriame yra įrašyta jubilato

vardas ir gimimo metai. Iš Pinsko Konstancija Skirmuntaitė, žinoma Lietuvos patriotė, telegrafavo: "Bownikowi o prawa narodu i uczonemu składam powinshawanie i serdeczne życzenia."

Iš paties Vilniaus lenkų gauta nuo universiteto profesorų d-ro J. Otrębskio ir St. Kościalkowski'o, toliau nuo universiteto bibliotekariaus Myk. Brenztejno, Vilniaus miesto archivaro V. Gizbert-Studnicki'o, Filomenos Hryncewicz, ir plačiai žinomojo garsaus literato Česlavo Jankowski'o telegramą, adresuotą Mokslo Draugijai tokio turinio: "Nie mogąc osobiście złożyć holdu Wielkiemu patriotcie i uczonemu Doktorowi Janowi Basanowiczowi w dniu Jego pięćdziesięciolecia, proszę wyrazić Mu w mojem imieniu głęboką cześć oraz serdeczne życzenia długiej jeszcze pracy w krzepkiem zdrowiu i pogodzie ducha. Na gruncie miłości ci rodzinnego kraju, niech się świeci wśród ziomeków i łączą ich wzajemny szacunek i zgodna współpraca. Znakomitemu swemu ziomekowi ścisła dłoń z najszczerzem poważaniem Česław Jankowski." Pačiam apiegų susirinkime nuo laikrašcio "Przeład Wileński" jubilatai sveikino L. Abramowicz ir nuo dienrašcio "Kurjer Wileński" red. Świechowski.

Iš žydų, kurių Lenkijos seimo atstovas d-ras Wygodzki ir "Togo" redaktorius Reizinas sveikino jubilatai susirinkime, atsiuntė raštu širdingą pasveikinimą d-ras Cemach Szabad. X. x. ("Vilniaus Aidas")

LIETUVOS UKININKŲ SUVAŽIAVIMAS VILNIUJE

Lapkričio 23 d. Vilniuje įvyko okupuotosios Lietuvos sričių lietuvių ukininkų suvažiavimas, kuriam dalyvavo virš 140 atstovų. Suvažiavimas svarstė tokius klausimus: 1) ukiu ratelių ar lietuvių ukininkų sąjungos organizavimas; 2) savitarpio kredito bendrovės steigimas; 3) kooperatyvai ir amatai; 4) laisvi samanymai ekonominiams klausimams.

Kiekvienu iš tų dienotvarkės punktų suvažiavimas priėmė specialines rezoliucijas ir išrinko vykdomąją komisiją rezoliucijų nutarimams realizuoti. Komisija sudaro 11 žmonių, kurios pirmininku yra ukin. Stasys Špokas, vicepirmininkai ukin. Kazys Gaigalas ir agr. M. Stankevičius, sekretorium St. Matjošaitis, reikalų vedėju agr. P. Kurilavičius ir išdininku kun. K. Maluikičius.

Pirmuoju dienotvarkės punktu priimtoji rezoliucija nurodo reikalą įsteigt lietuvių žemės ukio draugija, kuriai įstatai čia pat suvažiavimo prezidiumo buvo paruošti. Pasvarstęs antrąjį dienotvarkės punktą, suvažiavimas priėmė rezoliuciją del lietuvių liaudies banko steigimo Vilniuj su skyriais provincijoj, kuris pirmoj eilėj aptarnautų lietuvių ukininkų reikalus. Po diskusijų kooperatyvų ir amatų mo-

kyklų steigimo reikalų, suvažiavimas priimtoji tuo klausimu rezoliucijoj nurodė kooperatyvų ir amatų mokyklų svarbumą, ir pavedė vykdomajai komisijai kuo greičiausiai pradėt vykdyt tą nutarimą gyvenime, steigiant specialines mokyklas, kurios ruoštų specialistus kooperatyvų ir amatų srityse.

Perėjus prie ekonominių klausimų, suvažiavimo dalyviai padarė pranešimus apie ekonominę padėtį vietose ir priėmė rezoliuciją, kreipiančią vykdomosios komisijos dėmesį į be galo sunkų ir vargingą nukentėjusių nuo karo ukininkų padėjimą ir keliančias reikalą ypatingai susirūpinti tųjų ukininkų padėtimi ir visomis galimomis priemonėmis teikt jiems moralinę ir materialinę pagalbą. Be to, iškliausius pranešimų iš įvairių vietų apie neteisėtą ukininkų išnaudojimą del teisių nežinėjimo, buvo nutarta tuojau įsteigt teisių patarimo skyrių, kur galima butų kreiptis su visokiais teisiniais paklausimais.

Baigdamas darbus suvažiavimas priėmė bendro turinio ekonominiams klausimams rezoliuciją, nušviečiančią sunkų krašto ekonominę gyvenimą ir nurodančią priemones, tai padėčiai pagerint. Atsižvelgiant į tos rezoliucijos svarbumą, kalbant apie okupuotosios Lietuvos vargingą gyvenimą ir lenkų valdžios neteisėtumus, paduodam ją čia ištisai:

"Mes, Rytų Lietuvos lietuvių ukininkų delegatai, susivažiavę Vilniuje 1926 metais lapkričio 23 dieną, ir apsarvstę savo ekonominę padėtį, randame, kad ji yra labai sunki: ukininkų dauguma teturi tiktai po mažus sklypelius žemės, iš kurių jokiū budu negali pragyvent, juo labiau, kad žemė daugely vietų prasta, žemės našumui pagerint nerandame niekur jokios pagalbos ir krėditų, uždabų nėra, mokesčiai dideli, nevykdoma jokios žemės reformos, buvusieji rusų generolų ir valdžios darvai dalinami atėjunams, skirstymasis į viensėdžius retai kur sunkiai vykdomas gyvenime, nes tam reikalui visai mažai valdžia teteikia paramos ir kredito, miško kurui ir statybai sunkiai gaunama ir brangiai už tai reikia mokėt,—visa tai turėdami galvjom mes reikalaujame teisingo žemės reformos pravedimo ir vykdyto gyvenime, reikalaujame pigiomis kainomis duot mums miško kurui ir statybai, del šių metų nederliaus reikalaujame mokesčių sumazinimo, reikalaujame plačios paramos skirstymuisi į viensėdžius, protestuojame prieš musų krašto žemės dalinimą atėjunams ir žmonėms, kurie patys žemės nedirba ir turi iš ko gyvent; reikalaujame, kad visa eksporto ir importo prekyba ir pramonė, o taipogi ir gamyba ir visa valstybės politika butų kreipiama į ukiu pagerinimą; kad nebutų naikinama žvėlyba, kad valdžia pagelbėtų nusiausint balas, smiltynus ir t.t. ir kad musų vaikai

butų šviesesni ir galėtų geriau vest ukį, reikalaujame jiems steigt lietuviškas pradedines mokyklas, reikalaujame nebaust už neleidimą musų vaikų į lenkiškas mokyklas, nes neturime iš ko mokėt pabaudų.

Musų materialės padėties pagerinimui, geresniam žemės ukio vedimui, pramonės ir prekybos kooperatyviniams pamatais įkurimui, randame reikalinga organizuotis, teikt savitarpę pagalbą ir kviest visą musų krašto inteligentiją prisidėt prie to darbo, padėt mums organizuotis, steigt kredito, prekybos ir pramonės draugijas, kurt žemės ukio ir amatų mokyklas."

Šią rezoliuciją suvažiavimas priėmė vienu balsu. Išrinkęs vykdomąją komisiją, suvažiavimas baigė savo darbus.

Šis pirmas okupuotosios Lietuvos lietuvių ukininkų suvažiavimas, be abejo, suvaidins didelį vaidmenį jungiant kruvon lietuviškas pajėgas. Ligšiol lietuvių ukininkai neturėjo bendros organizacijos, kuri rūpintųsi jų ekonominiams reikalais. Suvažiavimas tą spragą papildė, ir reikia tikėtis, kad vykdomoji komisija sugebės visas rezoliucijas praktiškai įvykdyt. Prie progos čia tenka pastebėt, kad suvažiavimas butų svarstęs ir kitus skaudžius lietuviams reikalus, kaip antai lietuviškų mokyklų padėti, bet okupacinė lenkų valdžia tų klausimų neleidžia liest. Tai dar vienas faktas, kai lenkai varžo lietuvių veikimą ir darbą. ("L.")

Amerikos Žinios

Vokietijos buvusis kronprincas nori atklyti Ameriką

New York. — Joseph L. Braumohl iš Jersey City paskelbė gavęs pranešimą, kad buvusis Vokietijos sosto įpėdinis norėtų atklyti Ameriką, jeigu Suvienytų Valstijų valdžia duotų jam leidimą įėjimo savo šalin. Kunigaikštis taipgi žingeidauja kaip Amerikos piliečiai jį priimtu.

Pavėlavę keleviai

Boston, Mass.—Keli simtai Naujos Anglijos piliečių šventė kalėdas ant jurių. Keli pasazierniai laivai iš priežasties nepatogaus oro nepribuvo laiku į uostą ir skubinantį namo keleviai turėjo kalėdas ant laivų.

Šiaurės gyventojai mėgsta šaltkošę

Circle, Alaska.—Pirmu kartą pasiųstą iš Seattle į Alaską šaltkošės (ice-cream) kalėdoms. Nepaisant šalčio, Alaskos gyventojai pamėgo tą šiltų šalių skanumyną perka šaltkošę mokėdami po \$1.75 už kvortą.

Nelaiminga meilė

New York.—Ponia R. H. Ingersoll 58 metų amžiaus žmoną pagarsėjusio Ingersoll laikrodžių pramonininko, rado nusišovusią savo namuose. Šalia jos rado persautą p. Wallace Probasco, su kuriuo vėlionė turėjo

meilės ryšį. P. Ingersoll buvo su savo žmona persiskyręs. Priežastis žudystės nežinoma, tačiau mano, kad ji sekė susivaidinimą.

Brangenybių vagystė

Chicago, Ill.—Douglas Craig tapo policijos areštuotas už pavogimą didelę krautuvę vertės \$11,000 brangenybių. Craig uždegė ugnaspragi ir kuomet buvo sieji krautuvėje žmonės išbėgo jis susigraibęs brangenybes išbėgo.

Žemės drebėjimai

Ventura, Cal.—Du žemės trenksmai apie 10 sekundų laiko tęsiantis pakratė miestą, išgądinami jo gyventojus. Jokios blėdies nepadarė.

Mirė žymus rašėjas

New York.—Marrion Wilcox 69 metų amžiaus redaktorius ir autorius, mirė sekant neilgą ligą. M. Wilcox budamas 1901 metais Pietinėj Amerikoj padavė užmąnymą apsimainymo profesoriais tarpe Lotynų Amerikos ir Suv. Valstijų. Jis taipgi buvo vienas iš rėdytojų Encyclopaedia Americana.

Sąžiningumas apsimokėjo

Brockton.—James Lavacca, 14 metų vaikas, radęs ant gatvės pamestą maišuką su \$50, atidavė policijai, kad jį atiduotų pamestųjų pinigų savininkui. Kuomet pinigų savininkas neatsisaukė, tai policija nutarė padovanot pinigų sąžiningam radėjui.

Sudėgė bažnyčia

Lynn, Mass.—Švenčiausios Šeimynos bažnyčia sudėgė kalėdų dienoje gaisre, ištikusiam nuo žibancijų prie kalėdų lopšelio žvakių. Papuošalams užsidegus, tuojau liepsna apėmė visą bažnyčią ir pasiekė kleboniją. Bažnyčia buvo sena—medinė.

Žmogžudystė kalėdų vakare

Pittsburg, Pa.—Timothy Murphy ir Tony Diamond, puošdami kalėdų eglaitę susivaidė, kokius papuošalus dėt ant medžio. Vaidai užsibaigė labai liudnai. Kuomet Diamond apleido namus, Murphy pasekė jį ir mirtinai nušovė.

TUKSTANČIAI JAUČIA ESANT SAVO PRIEDERME

patart vartot Pepsinice Seltzer del pilvo nesveikatos

Žmonės, kurie vartojo Pepsinice Seltzer sako, kad tai yra geriausia gyduolė panaikinimui gazų, nevirskinimo, kvaitimo ir pilvų nesveikumu. Jie nėra vartoję geresnės ir už tai nesigaili patart jos savo draugams. Jei turi skausmus prie širdies, šone, ar nugaroje, gal pamanyti jog tai yra širdies liga ar apendicitas ar kepenų kenkimas, bet greičiausiai paeina nuo gazo viduriuose. Arba, jei viduriai nevirskena, paeina nuo nerviskumo, įtempimo dirksnių ar karšto būdo. Pepsinice Seltzer yra tikrai stebėtina gyduolė — gali nikt bile antiškai. Saugu duot vaikams. Jei antiekorius neturi raškų i Pepsinice Seltzer Co., Worcester Mass. U. S. A.

Po Medžiu

Mieli broliai ir sesers: —

Sveikiname Jus linksmai praleidusius kalėdas ir linkime Jums laimingą, 1927 metų, kad ateinančiais metais butumėte sveiki, linksmi, kad viską Jums kuogeriausiai sektųsi, kad kiekvienas atsieltumėte savo gyvenimo siekius. Mes linkime Jums sveikatos, mes linkime Jums šeimyniškos sutikmės, mes linkime Jums, kad vaikiūšioje dvasioje, mes linkime Jums sveiko protavimo, mes linkime Jums, kad išmoktumėt bepartviškai savo taučią kame galite pasitarnaut.

Atėjo gadynė ir mums lietuviams, kad už savo žodžius ir už savo darbus kaip po tauta ir mes turime atsakomybę. Todėl mums reikia daug pagalvot, daug pasidaruot, kad tiesą kuodaugiau pažintume ir su ja draugautume.

Buvo laikai, kad mus kaip avelės vedė žmonės, kur norėjo, bet tie laikai jau praėjo. Laikas atėjo, kad ir mes turime gerai apsvaryti savo gyvenimo reikalus ir nevisada turime bet vesti už ragą. Todėl mieli broliai, aš Jums linkiu gero ir sveiko protavimo, kad nebutumet visada kaip avelės ir kad permatytumet tuos kelius, kuriais mus kas veda ir kur mes einam.

Kaip tik dabar, mieli broliai ir seseris, mes turim vieną didelę uolą ant mūsų krutinės, tai yra perversmas valdžios mūsų Tėvynėje Lietuvoje. Mes klausinėjame vienas kito, kas pasidarė mūsų gimtiniam krašte? Dar kaip vakar rodos žmonės rinko valdžią, išrinkę pavadė, jiems šalies vairą — valdymą ir jau klausome, kad perversmas atsibuvo, visai kita valdžia užėmė buvusios valdžios vietą.

Kiekvienas iš mūsų ieško me tam atsakymo, bet atsakymai nevienoki. Vieni giria buvusią valdžią, kiti giria naująją valdžią, kurios mes dar visai nežinome kokia ji bus. Tai tik pradžia mūsų mes klausinėjame ir iš to sau darome pamatą, kaip savo protą nusistatyt. Mes, kurie čia Po Medžiu su einame visada laikomes bepartviškumo ir tik laikydami bepartviškumo gal galėsime geriau ir artiau prie teisybės prieit.

Dabar galime laukt daugumą kalbėtojų, kurie pas mus lietuvius labai greitai išsidarė savo protą ir kalba, rodos, kad jau taip gerai permatydami dalykus, jog geriau jau negalima. Komunistų partija dabar turės puikią progą važiuot skersai išilgai Ameriką ir šaukt: „Gelbkime Lietuvos darbininkus!“

Cia mums reikia staptelėti ir pamąstyti, kuom mes juos galim išgelbėt, jeigu pati Lietuva yra vargingame padėjime. Kaip mes galim išgelbėt ant laivo žmones, jeigu kaskart vis didesnė skylė darosi pačiame laive? Tai ne darbininkai reikia gelbėt, bet visą laivą, ant kurio žmonės yra — reikia gelbėt visą Lietuvą. Pasiseks jiems

surinkt ir pinigų, su kuriais Lietuvoje tolesnę propagandą galės varyt. Bet kas toje propagandoje yra gero? Propaganda rodo pagerint žmonių darbininkų buvį, išvairant gyvastį tiems, kurie nepriširda prie tos agitacijos. Jų priežodis sako: „Kas ne su mumis, tai prieš mus.“ Reiškia, tu gali but darbininkas, bet jeigu į jų kompaniją nepriguli vis tiek tau skirta galas. Dzeržinskis, vyriausias čekos komisaras žudydamas kitos nuomonės žmones per septynius metus išuždė porą milijonų žmonių, kurių tarpe buvo ir keletas šimtų tukstančių juodų darbininkų, kurie gal pirma ir negirdėjo kas tai yra komunizmas. Taigi, tokius o-ratoriumis girdint labai reikia savo protas vartot, nes ne taip puiku kaip išpaveiksluota. Rusijoje komunos atėmė turtus visų privačių žmonių, ką tik jie turėjo; vieną kartą liepė net žiedus ir auksinius laikrodžius ant jų aukuro sudėt, o kas nepaklausė, turėjo gyvasčia atsakyti. Ir taip viską paėmus nekazšin ką turi. Daugumas žmonių šelpia savuosius siūsdami dolerius iš Amerikos į Rusiją.

Netrukus pribus ir keletas kunigų iš Lietuvos, kurie papasakos kaip puikiai jiems pasisekė žmonių rinktoji valdžia nuverst, prirodymai, kad tai yra stebuklas Dievo. Jie labai gerai prieina prie žmonių per dievmaldystės ir įkala žmonėms savo mintis, kada jie yra palenkę galvas Dievui. Bet šis biznis taipgi ilgai negyvuos, nes mes pradėsime mąstyti, kaip čia yra ant šio pasaulio, kad vieną dieną Dievas duoda žmonėms protą, kad išrinkt tokią valdžią, o kitą dieną daro stebuklus — tą valdžią nuversdamas.

Perversmas valdžios Lietuvoje, šaliai turėjo kainuot nemažiau kaip du milijonai litų iš priešasties partijų, norinčių vadovaut. Ką jie pataisys? Nieko! Jau pranešė, kad su rusais taikos neardys, tai reiškia naujoji partija, užėmus rinktos valdžios vietas, turi jau vieną priežastį, dėl kurios valdžios vertėjai rankas nusi-plauija. Pamatysime, kaip naujoji valdžia veiks su antra priežasčia — lenkų mokyklomis?

Šalies gyvenimas, mieli broliai, negali pasitaisyti nuo rėmimo partijų. Jeigu norim suselpt savo šalį, mes pats čia turim susivienyt bepartviškai, sudėt pinigų ir gelbėt Lietuvos žmones gyvenime. Musų komitetas turį tą pagalbą prižiūrėt. Iš rėmimo pačių partijų niekas neišeina ir delto tai aš jums sakau, kad nuo Naujų Metų mums reikia naujai protaut, patiems šviestis ir nešt apšvieta mūsų broliam, platint tarpe jų bepartviškus laikraščius ir apgalvot musų gyvenimas geriau. Perdaug į kraštus nenukrypt, nes kraštuose būdugnė prapultis. Eikime viduriu kelio ir greičiau pasieksime savo miestus. Nepatingėkite atsi-vest daugiau Po Medžiu.

Perėjat savaitę atsivedė Po Medžiu šie broliai: — Pranas Mačinskis iš Hudson, Mass. atsivedė Praną

LIETUVIAI AMERIKOJ

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS KONFERENCIJA

Pirma Amerikos Lietuvių Tarybos konferencija įvyks sausio, 16 d., 1927 metais, „Vienybės“ Svetainėje, 193 Grand street, Brooklyn, N. Y. Visi Tarybos nariai išrinkti 5-to Amerikos Lietuvių Visuotinio Seimo ir na-

Lingi iš So. Boston, Mass. Jonas Tapauskas iš Lawrence, Mass. atsivedė Po Medžiu P. Vilutį iš Lawrence, Mass. p. T. Vilkas iš So. Boston, Mass. atsivedė Po Medžiu N. Greibulį iš So. Boston, Mass. p. Jonas Kučinskas Kingston, Pa. atsivedė Po Medžiu Vincą Degutį iš Kingston, Pa., Igną Povilonį iš Cardale, Pa., M. Uta-rą iš Luzerne, Pa. E. Blasfeldas iš Raymond, Wash. p. An-Po Medžiu Povilą Valį, Al. Gritenį, Joną Šarną, visus iš Raymond, Wash. p. Antanas Ruplis iš Athol, Mass. atsivedė Po Medžiu Stasį Grigaliuną iš Sidabriškio k., Biržų-Pasvalio apskrįčiu, Lietuvos. p. Lenaitis iš Spencer, Mass. atsivedė Po Medžiu M. Maciulį iš Geinių, Klaipėdos krašto, Lietuvos. p. C. J. Vaičiulis iš Northampton, Mass. atsivedė Po Medžiu Anfaną Virbicką iš Tytavėnų. Raseinių apskr., Lietuvos. p. Svobon iš Naugatuck, Conn. atsivedė Po Medžiu Joną Bieliauską iš Užupių, Pajevonio, Vilkaviškio apskr. ir Motiejų Martinkaitį iš Kregždžių kaimo, Gražiškių, Vilkaviškio apskr. abu iš Lietuvos. p. A. Tuska iš Bridgeport atsivedė Po Medžiu p. Boli. Losniškį iš Apašinos k., Vabalninkų, Biržų apskr., Lietuvos. p. J. Paulikas iš Camden, N. J. atsivedė Po Medžiu Joną Namavičią iš Gudlaukio k., Pagromeco, Tauragės apskr., Lietuvos ir Antaną Pauliką iš Matiskių kaimo, Pagromeco, Tauragės apskr., Lietuvos. p. R. Beiliutė iš Bayonne, N. J. atsivedė Po Medžiu Petronėlę Mockienę iš Balinių k., Erzyvilks, Tauragės apskr. — Lietuvos. p. S. Jedgevičius iš Robbins, O. atsivedė Po Medžiu p. V. Jedgevičią iš Bradleij, Ohio. p. Boleslovą Šaučiulį iš Mocėnų k., Lelūnų, Utenos apskr., Lietuvos. p. J. Stalavičius iš Hazleton Heights, Pa. atsivedė Po Medžiu p. M. Bielinį iš Navinikų k., Punsco, Seinų apskr., Lietuvos. ir p. Katrę Bieliensę iš Radgiškių k., Punsko valsč., Seinų apskr. — Lietuvos. p. A. Vidzenas iš Riverside, N. J. atsivedė Po Medžiu Juozą Rūgšnaitį, Naukaimio k., Skirsnemunės, Raseinių apskr. ir p. Praną Rukšnaitis, Datnava, Kedainių apskr., abu iš Lietuvos. p. K. Dryža iš Philadelphia, Pa. atsivedė Po Medžiu Juozapą Briedį iš Philadelphia, Pa.

Labai širdingai visiems musų broliams dėkavojame, kad pasirūpinot savo draugus atsivest Po Medžiu. Mes visus juos sveikinam ir priimam į musų šeimą kaipo žmogus.

riai į Tarybą išrinkti nuo organizacijų yra kviečiami dalyvaut šioje konferencijoje. Atsibuvusiojo Seimo užbrėžti planai visuomeniniais reikalais jau tilpo spaudoje pirmiau. Busianti Tarybos konferencija turi tinkamai sutvarkyt visus tuos gerus sumanymus ir vykdyt juos gyvenimam.

Lietuvos valstybinis perversmas nemažai sududino Amerikos lietuvius. Šito perversmo klausimas, nėra abejonės, bus pakeltas Tarybos konferencijoje. Amerikos Lietuvių Taryba jau buvo raginama tarti savo žodį Lietuvos perversmo klausime, bet jos viršininkai numatė, kad tai geriau palikt pačiai konferencijai spręst, kadangi ji netrukus įvyksta.

Butų gerai, kad į Tarybos konferenciją atvyktų iš artimesnių miestų bei valstijų visuomeniniais reikalais užinteresuoti lietuviai veikėjai su savo gerais patarimais. Negalėdami atvykt į konferenciją, bet turėdami gerų sumanymų ar patarimų atsiųskite juos Tarybos sekretoriui. Taipgi Seimo išrinktas komitetas jaunimo organizavimui malonės išduot raportą Tarybos konferencijai apie savo darbuotę.

D. P. Pilka, Tarybos sekr., 373 Broadway, So. Boston, Mass.

WORCESTER, MASS.

Kalėdos peršvesta gražiai ir tykiai. Kaip kuriuose namuose buvo ir „šumo“, bet tai vis pakęčiama. Tautiškai žmonės mėko per kalėdas nesūrengė, tik komunistai pasidaravo antrą dieną kalėdų, surengė prakalbas prieš Lietuvos fašistinę valdžią. Kalbėjo p. Pruseika iš „Laisvės“ redakcijos. Jo kalba kaip ir visada savais keliais kalbama. Ji nebuvo biauresnė už pirmus laikus, kada dar senoji valdžia laikė Lietuvos valdžią savo rankose. Pirmiausia jie tą patį kalbėjo hors buvusi valdžia, jau tiek buvo paleidus vadedė Lietuvos komunistams ir visiems kitiems gaivalams, kad jie darė ką norėjo ir anais laikais kalbėdami dar vis smerkė Lietuvos valdžią, nežinia ko norėdami. Dabar, kada jie patį savo darbais ir pasielgimų valdžią Lietuvos nuvertė, tai jau nedvyas, kad griebsiai progos žmonėms įkalbėt visokių nesąmonių bile juos sukursint prieš aukų davimo. O aukų dabar labai daug reikia, nes visi „Laisvės“ ir „Vil-nies“ zeceriai ir redaktoriai su panašiomis prakalbomis važinėja, keliones, svetaines, zinoma, yra nemažai išlaidų, o L.D.L.D. kuopus ir nekazin kaip tvirtos, tai susirinkusius reikia apkraut visokiomis karštomis žiniomis, kad išgavus aukų. Aukų, tiesa, sumetė, bet su tokiom aukom toli nenuvažiuosi. Tai stumimas sunkais vežimom prieš kalną, kuris nustumis iki viršunei, pats atgal nusiriti. Komunistams tas vežimas jau kėlis kartus nusirito. Garbino žydelį Trockę per ilgą laiką, tas pasirodė kominternų gešeftininku ir su visa garbe nuo kalno nusirito. Garbino Leniną, vadindami jį antru Kristu-

mi. Tam žmoguiui be laiko galas parėjo, panešiojus kul-ką savo kune. p. Dzeržinskį garbino taipgi, tas ant jū didžiosios garbės užsi-pel-nė praretindamas Rusijos žmones ant dviejų milijonų. Buvo prisitaisęs mekaniškus kjujus žmonėms žudyt, bet ant galo pats žuvo už gerus savo darbus.

Tai mat, žmonės jau pradeda abejot klausydami tų prakalbų, vieni atsikėlė pri-kiša pasipiginavimą, kiti kitaip duoda klausymus. Na, o yra ir tokių, kurie savo vaikų neaprengia, o pinigų duoda del palaikymo toles-nio erzelio. Darbai nelabai gerai eina, bet bedarbių ne-daug randasi. Pirmą dieną kalėdų buvo biskį pažliugus, bet antra prasidėjo snigt iš ankstyvo ryto ir snigo per-visą dieną. Dabar laukiam Naujų Metų ir laukiam daug ko naujo pamatyti 1927 me-tais. Worcesterietis.

HARTFORD, CONN.

Kalėdas peršventėme puikiai, netruko pas mus nē naminėlės, nē alučio. Blogū atsitikimų visgi nebuvo, taip kaip kad seniau budavo. Žmonės dabar su naujomis žiniomis iš Lietuvos dalina-si. Vieni keikia uzurpato-rių valdžią, ką numetė žmo-nių rinktają valdžią. Kiti sako, kad buvęs prez. Sme-tona nėra blogas žmogus, jis netik į perversmos šalįje, ne tik į valdžios perversmus, bet ir į tokius perversmus, kurie šalį pergreit mainytų nuo vieno dalykų stovio ant kito. Sako, kad davimas komunistams pilnos laisvės su Leninu visur nešiotis ir su palaida burna degt e-sančią valdžią ir Lietuvos bažnyčios institucijas, leidi-mas perdaug lenkiškų mo-kyklų, kaip tik davė progą p. Smetonai ir krikščionių demokratų partijai pakelti ginklą. Tai partijos dabar, kaip buvo nuo pirma apsnū-de, vėl pradeda ant kojų sto-tis ir per keletą mėnesių vėl pakovos. Pergalės taip-gi nesimato, delto, kad ir vieni ir kiti turi savo prie-žastis, o kas neturi, tai šiaip taip jas sulipina.

Žmonės tos partijos jau nemažai nusibodo. Jau ke-lintas metas kaip mes Lietu-vaį nieko gero neduodam. Amerikiečiai sudaro apie ketvirtą dalį Lietuvos lietu-vių, tai Lietuvą nuo savo su-žmonės gali laukt, kokios nors paramos. Bet mes jo-kios paramos neduodam, viską ką mes duodam, tai partijoms. Kunigai prisie-nia iš Amerikos lietuvių dolerį, iš ko sudaro savo važinėja, keliones, svetaines, zinoma, yra nemažai išlaidų, o L.D.L.D. kuopus ir nekazin kaip tvirtos, tai susirinkusius reikia apkraut visokiomis karštomis žiniomis, kad išgavus aukų. Aukų, tiesa, sumetė, bet su tokiom aukom toli nenuvažiuosi. Tai stumimas sunkais vežimom prieš kalną, kuris nustumis iki viršunei, pats atgal nusiriti. Komunistams tas vežimas jau kėlis kartus nusirito. Garbino žydelį Trockę per ilgą laiką, tas pasirodė kominternų gešeftininku ir su visa garbe nuo kalno nusirito. Garbino Leniną, vadindami jį antru Kristu-

Tai taip matosi, kad pakol mes partijos šelpsi-me, tai ugnis partijose niekad neužges. Ar negeriau butų, kad mes suvienyta ranka patįs neštume pagalbą Lie-tuvos žmonėms. Tą mes tu-rėsime suprast ar anksčiau, ar vėliau. Reporteris.

Bimbaldas ir Bizunas

„Didžiausia Lietuvos Tau-tai ir niekad neišdildoma gėda...“ Taip prabyla Bim-baldas ir Bizunas į lietuvių visuomenę.

Bimbaldas su Bizunu lankė-si Lietuvoje imt dalyvumą išskilmėse pagerbimo jos dviejų garbingų sunų. Dr. Basanavičiaus ir Dr. Grini-iaus. Viskas buvo labai puikiai atlikta pagerbime tų dviejų didvyrių. Nieko ne-truko. Lietuva šventė iš-kilmingai tą Jubių, nes jiedu buvo daugiausiai pri-sidėję prie prikėlimo lietu-vių tautos iš galutinio prany-kimo nuo pasaulio žemlapio.

Priešai apsupę tautą iš vi-sų pusių norėjo ją visiškai paskandyt ištautėjimo ban-gose. Dr. Basanavičius su Dr. Griniu pašventė savo visą laiką, visą energiją net rizikavo ir savo gyvastį su galingais priešais, kad sulai-kius savo tautą nuo galutin-os pražuties.

Kuomet lenkai bruko savo kalbą ir savo išgamingą kul-turą lietuviams, rusai jiems atėjo pagelbon uždrausdami prigimtą spaudą ir mokini-ma vaikūčių tėvų kalbos mo-kyklose.

Maža dalelė Lietuvos inte-ligentų turėjo užtektinai drąsos priešintis tam pri-spaudimui. Didelė dauguma jų pėrsiėmė vieni lenkų kul-tura, parkėtė galunes savo pavardžių ir puotavo Varšu-voje. Kiti pamylejo šiltas vietas Rusijoje ir ranka nu-mojo ant Lietuvos vargų. Ne-tik kad nieku neprišidėjo prie išgelbėjimo lietuviu —sermgio —kaimiečio nuo paskendimo ištautėjime, bet dar ir patįs gėdinėdavosi pri-sipažint, kad jie yra lietu-čiai. Dr. Basanavičius ir Dr. Grinius nepaisydami jų, pa-siliko tarpe kaimiečių, kentė ir dirbo visą laiką su jais, pakol Lietuva po pasauli-niam karui išsigelbėjo ir pa-sidarė nepriklausoma vals-tybė. Galima pasakyt, kad Lietuva atsikėlė iš numirū-siu, daugiausia pasidarba-vus tų dviejų didvyrių Dr. Basanavičiaus ir Dr. Gri-niaus.

Už tai Bimbaldas su Bizu-nu ir matė didžiausį reikalą dalyvaut tose išskilmėse, kar-tu su visais tikrais Lietuvos sunais.

Buvo didžiausias nustebini-mas, kuomet Bimbaldas su Bi-zunu sužinojo, kad Antanas Smetona (lenkiškai — Smetana), su visa save pasivadiniusia tautininkų klika, pa-reiškė, jog neims dalyvumą tose išskilmėse. Jau tada Bimbaldas su Bizunu supra-to, kad iš Smetonos partijos pusės dvokia lenkiškas „zdraiciskumas.“ Beviešint Lietuvoje, jautėsi kas tokio nepaprasto sunkumo atmo-sferoje. Susitinkant Smeto-ną Kauno gatvėse, išrodė, kad jis ir jo artimi sėbrai y-ra paskendę savo sąžinės ko-voje. Buvo manyta, kad jie gailisi ir kenčia sąžinės iš-kalbėjimą už nedalyvavimą pagerbime Lietuvos dviejų didvyrių.

Bet dabar pasirodė, kad jie rengėsi prie Pilsudskinio žy-tio. Kaip Pilsudskis para-gavęs skanumų aukštos val-dininkystės Lenkijoje nega-

lejo pakest, kad kiti užima aukštą vietą, o jo neprilei-džia; taip ir Antanas Sme-tona pabuvęs pirmu Lietu-vos prezidentu, o negauda-mas ant toliau užimt jokios aukštos vietos, visą laiką smerkė. Lietuvos žmonių rinktąją valdžią nors ta val-džia ir buvo jo artimų krikš-čionių demokratų rankose.

Dabar, kuomet valstybės vairas pateko rankosna kitų partijų, Antanas Smetona prarado paskutinę „nodieją“ užėmimo legaliu budu aukš-tos valdininko. vietos. Tād kagi reikia daryt? Gi pa-vyzdžis po nosia einant Pil-sudskio keliais. Kaip Pil-suskis per judosystę apga-vingu buvo atėmė Vilnių Lietuvai, po to, nusiskubino Varšuvon ir su pagelba savo sėbrų išvijo Lenkijos teisėtą prezidentą. Taip pat ir Sme-tona padarė su teisėtu Lie-tuvos prezidentu ir jo kabi-netu. Iš tokio jo veikimo iš-eina tikrai lenkiškai, „zdrai-ciskai“, pilsudskiskai! Už tai Bimbaldas su Bizunu pa-reiškia, kad tas yra tikrai vaisiumi lenkiškos kultūros, kuri yra fleidus savo šaknis į nekuriuos Lietuvos „pone-lius.“ Lai skaitytojai sau gerai įsidomį, kad ką Bim-baldas su Bizunu patiria ir viešai pareiškia, tas yra ir bus šventą tiesa. Tik blogū norų ir paliakimų, veidmai-ningi asmenys nenorės su-tikt su judvieju pareiški-mais.

Smetonai planuojant toki nelegalį žingsnį, jam reikė-jo, anot Bimbalo ir Bizuno, tą padaryt pirm Pilsudskio, tada butų tik pusė tos juo-dos dėmės lietuvų tautai. Taip butų išėję, kad ne jis, Pilsudskį paseka, bet Pilsud-skis jį. Dabar-gi yra pada-ryta lietuvių tautai neišdil-doma juoda dėmė.

Bimbaldas su Bizunu suran-da keletą tokių perversmų žmonių istorijoje, bet jos at-sitiko tik ten, kur valdžios bu-davo ne žmonių rinktos. Pakeitimui tokių valdžių bei valdonų nebuvo kitokių ke-lio apart revoliucijo. Demokratiškos valstybės pra-suteikta žmonėms teisė, pa-keist, permaintyt valstybės vairas balsais visos šalies pi-liečių Griaujant taip iš-rinktą valdžią, reiškia pa-niekinimą visos šalies žmo-nių valios ir sulaužymą jų teisių.

Bimbaldas su Bizunu nega-li suprast, kokia butų ta tau-ta ir kokie žmonės, jeigu jie pakestų tokį savęs panieki-nimą, išjuokimą? Apart supelėjusios Lenki-jos ir dabar nelaimingos Lietuvos, panašių nuotykių Bimbaldas su Bizunu nėra ra-dęs ne vienop demokratiškoj valstybėj. Gal ne be reikalo lenkai ir drįsta yadint lietu-vius „bracia litviny.“ Jie ir mano, kad lietuvių tarpe y-ra dar daug „smetoninių“ Jeigu taip, tai Bimbaldas su Bizunu šiūomi jiems pareiš-kia, kad jų manymas ateity-je bus parodytas kaip jis yra klaidingas.

Bimbaldas su Bizunu čia tu-ri pridurt, kad Italijos fa-šizmas ir Ispanijos diktatu-ra negali but sulygintos su Lietuvos įvykiu, kadangi pi-mos dvi yra ne republikos, c monarchijos, kuriose kara-liai ant sostų tebesėdi.

SIS-TAS

VOKIEČIAI paskutinį sekmadienį prieš kalėdas vadina „Aukso“ sekmadieni.

FRANCIJOJ senovę pradėdavo naujus metus nuo kalėdų dienos, 25 gruodžio, kartais nuo velykų, bet tos dienos pasirodė nepatogios.

PRIPAŽINTA, kad pienas pasiūtusios karvės nėra pavojingas, nes gerianti jį žmonės neužsikrės taja liga.

BALTOJO NAMO planą darė irlandietis James Hogan 1755 metais. Jis apsigyveno Washingtone, kuomet tas miestas tik pradėjo būdavis.

JAPONŲ budistai mano, kad jau laikas siųsti misijas švėtur, idant praplatus savo tikybą taip, kaip daro krikščionys.

NAMŲ STATYMO BIURAS New Yorke paskelbė, kad neužilgo bus pastatytas 110 aukštų namas.

DANGAUS RYKSTĖ galima matyti ne tik dienos laike, bet ir naktį prieš mėnesienos. Iš Anglijos praneša apie pasirodymą vaivorykštės naktį, kurią galima buvo matyti aiškiai tarpe 10 valandos vakare ir vidurnakty.

NAUJAI atkasti Indijose miestai nurodo, kad apie 2500 metų atgal ten turėjo but turtinga ir civilizota šalis.

AUSTRIJOS garsumi kininkas Fritz Kreisler pasižymi ne tik savo puikiu griežimu, bet ir plačia labydarybe.

PAGARSEJES savo byla 1913 metuose Mendel Beilis, atvykęs į Ameriką šeši metai atgal, tapo gyvybės apdraudęs agentu New Yorke.

ve (Rusijoje), už nužudymą krikščionio vaiko su tikslu panaudot jo kraują savo tikybės apeigom.

RUMUNIJOS karalienė Marie tapo išrinkta iš trijų garbės prezidentų Washingtono Tarptautinės Longfellow Draugijos.

METINIS laivo Leviathan pokilis del neregių vaikų atsiubuo gruodžio 21. Apie 2000 neregių ir šlubų vaikų susirinko ant laivo delei kalėdų iškilmės.

PRESBITERIJONŲ bažnyčioje, Daltone, randasi paveikslas pastorio A. W. Gaston, nupieštas mirusios ponios Woodrow Wilson pirmutinės žmonos buvusio prezidento.

NEW YORK mieste virš 400,000 vaikų tapo iškiepyti nuo difterijos.

LAIVAI, panašūs į tuos, kuriuos vartojo Egiptas 6000 metų atgal, plaukioja po šią dieną Burmos ir Cololes pakraščiuose.

CHICAGA nustojo savo pirmutinės vietos kaipo kviečių rinka. Iki šiol iš ten visas pasaulis laukė nustatymo kviečių kainos.

NARAI pasineria į vandens virš 200 pėdų gilumos. Amerikos laivyno jurininkas ieškodamas nusikendukas submarino F-4 prie Honolulu, dasiekė 280 pėdų gilumos.

DIDŽIAUSIOS gamtiškos nelaimės buvo sekancios: Galvestono viesula 1900 metais; Sunaikinimas St. Pierre, 1902 m.; San Francisco žemės drebėjimas, 1906 m.;

IRLANDIEČIAI šiais metais daugiausia už visas tautas išsiuntė iš Amerikos savo giminėms į tėvynę kalėdų šventėm dovanų.

Lietuvis Graborius JUOZAS DIRSA

Geriausiai patarnauju už pigiausią prekę. Jei mirtis patiktų jusų draugų arba giminių, kreipkitės prieš mane.

SU NAUJAIS METAIS

Pasibaigė Kalėdos visuomet atneša žmonėms malonią atmintį praėjusios kūdikystės ir jaunystės dienų, kuomet ta šventė buvo taip pageidaujama ir laukiama su vilčia apturėt išpudžių skirtingų nuo paprastų dienų.

Kalėdom pasibaigus, laukiam Naujų Metų dienos. Ta diena dar labiau surišta su atminčia praetities.

Pamirštam senus praėjusius metus, nes užėjusieji metai atneša naujus rūpesčius, reikalus, laimes ir nelaimes.

Su Naujais Metais gaudam ir naują viltį geresnės ateities. Tą viltį mes semiam daugiausia iš spaudos šaltinių.

Savo vienaučiams geresnę ir rimtesnę ateitį. Įvairūs išradėjai duoda viltį, kad su naujais metais bus dar labiau išboulintas ir pagerintas.

Savo širdyje Savo širdyje Dievo ieškokit Ir jį ten rasti gyvenimo. Istorijos aprašymai parodo vos kelių tūkstančių metų žmonijos progresą.

Pradžia pasaulio ir jo praetitis neiširta dar ir neiški. Su kiekvienais metais prie jos istorijos prisideda po biskį, taip, kad ateity žmonių žinios apie tai daugiau negu mes šie dienai kada žinom.

LIETUVOS KARIUOMENĖ

(Tąsa)

Rugsėjo 30 d. lenkai žymiai pastumėjo lietuvius Varėnos srity, savo stipriomis jėgomis vėl sudavę lietuviams žymių smugių.

Tą pačią dieną i vakarus nuo Nemuno, t. y. Suvalkų krašte, lenkamis ir lietuviams sutinkant, įvyko paliaubos, nes Suvalkuose turėjo prasidėti tarp lenkų ir lietuvų taikos derybos.

Spalių 3 d. po sunkių, visą dieną besitęsiančių kovų, lenkai atėmė iš lietuvų Varėnos stotį. Tada čia, garbingai atsizymėjęs, žuvo jau minėtas šarvuotas traukinys „Gediminas“.

Kiek yr' priemonių visokių, įvairiausių pátogumų, Kad pagerint žmogaus buvį Ir nejaust sieloj liudnomo, Kurlų mųsų tėvai, bočiai Niekuomet nepažinojo, Vienok, ar šiandien laimingais Žmonės kiek daugiau pastojo?

NEGRAUŽK SAVO TU ŠIRDIES... Negrauk savo tu širdies,— Sako žmogus išmintingas,— Ir neverk del praetities, O tikrai busi laimingas.

NORINT ŽMONĖS PATAISYTI... Norint žmones pataisyti Ir aukščiau pakelt doroj, Nekalbėki apie ydas, Kurios ranđas jį sieloj, Bet kalbėk apie dorybes Jų sieloje paslėptas Ir visai atmesk į šalį Padarytasias klaidas.

TEGU TASAI, KURIS KALBA... Tegū tasai, kuris kalba, Pasilieka neprotingas, Tu-gi, klausantis visuomet Buki žmogus išmintingas! Atsakymas trumpas, aiškus Atitolina piktybę, Užgauliagos, ilgos kalbos Greitai sukelia rustybę.

GERUMAS—TAI PAMATINĖ... Gerumas—tai pamatinė Musų dvasios ypatybė. Jeigu žmogus yr' negeras Ir palinkęs į piktybę, Tai čia aiškiai pasirodo, Kad kas nors turėj' prigauti Ir jo įgimtą gerumą Pasirupino išrauti.

GAMTA SAVO BEGALINIAM... Gamta savo begaliniam Judėjime nesustoja Ir visuomet tą nubaudžia, Kas prieš jos dėsnius kovoja. Žmogus—tai gamtos vainikas Ir esybė tobuliausia, Todel dirbti ir judėti Jisai privalo daugiausiai. Nežiurėk į darbą niekad, Kaip į savo paskyrimą, Jeigu nori išvengt vargo Ir amžinai būt laimingas, Karštai darbą pamylėki, Buk darbuštas, geras, teisingas.

DIDŽIUMAI ŽMONIŲ ATRODO... Didžiūmai žmonių atrodo Jų pasaulis vidujinis Taip, kaip didis okeanas, Kurio plotis begalinis, Kurį jie iširti nerįsta, Bet į jį reiks jiems įstoti Ir prieš savo sielos norą Jame prieglaudos ieškoti, Kurios veltui šiam pasaulj Jie taip ilgai sau ieškojo, Bet atrasti negalėjo. Kur jį slepias nežinojo.

MAJORAS P. RUSECKAS

ryjų labai lietuviams sukludė Vilnių gint, nes lietuviai čia turėjo iš tikrųjų visai menkų jėgų, vos apie dvejetas pulkus.

Spalių 6 d., Tautų Sąjungos komisijai Suvalkų derybose pasiūlius, Varėnos ruošte vėl įvyko paliaubos.

Tačiau ir po antro pasižadėjimo sustabdyt ginklus lenkai vistiek Varėnos ruošte puolė lietuvius, t. y. ten, kur buvo įvykdytos paliaubos.

Kitą dieną, t.y. spalių 9 d., lenkai paėmė silpnomis jėgomis beginamą Vilnių, tuo budu galutinai sulaužydami savo tik ką iškilmingai pasirašytą Suvalkų sutartį.

Kad kaip nors pateisintų savo žygį, lenkai prisimetė, jog Vilnių paėmė sukiles prieš lenkų valdžią ir todėl vyriausybės neklausęs generolas Želigovskis. Tačiau, kaip patys lenkai daug kartų pripažino, generolas Želigovskis veikė, eidamas vyriausiojo lenkų maršalo Pilsudskio įsakymais.

Nelaimės pakelia tautos upą. Kariuomenė atsigaivina. Puolimai ir priešpuolimai. Pirmas smugis lenkamis ties Giedraičiais.

Garbingi kariuomenės žygiai, jos laimėjimai ir sunkūs pralaimėjimai, senos sostinės Vilniaus ir kitų lietuviškų vietų netekimas, vis gilyn į Lietuvą besiveržiantys priešais ir grėšias pražūdyti nepriklausomybę, lietuvių visuomenę sukėlė nepaprastą pasiryžimą ir entuziazmą gintis nuo baisaus užpuoliko, iki paskutiniųjų kovot del savo tėvynės nepriklausomybės.

Tuo savo pasiryžimu visuomenė žymiai ateina į pagelbą savo be galo nuvargusiai ir nusilpusiai kariuomenei. Steigiamojo Selmo iniciatyva visoj Lietuvoj organizuojama Lietuvos gynimo komitetai, kurie visais budais selpia ir remia kariuomenę. Sudaromos naujos savanorių pėstininkų ir raitininkų dalys. Nesuskaitomi šaulių ir partizanų būriai atkingai padeda reguliarei kariuomenei.

Visa tai atgaivina kariuomenę, įplia į jos eiles naujų kurybos bei pasiryžimo jėgų. Žymiai praremti pulkai papildomi, o spalių 14 d. iš jau esamų pulkų organizuojama nauja IV pėstininkų divizija. Spalių vidury kariuomenė pradeda jaustis jau atsiėjęs nuo sunkių smugių Suvalkų krašte ir del Vilniaus netekimo ir pradeda imt iniciatyvą į savo rankas, nors vis dar traukiasi prieš žymias lenkų jėgas.

Po Suvalkų sutarties ir Vilniaus pagrobimo susidarė tokia fronto padėtis: neva neklausęs lenkų valdžios gen. Želigovskis su savo divizionais užima liniją maždaug šitokią: Švenčionys—Nemenčinės—Landvaravas—Valkininkai; taigi i vakarus nuo Vilniaus. Vadinasi, čia stovi lenkų aiškiai, atvirai su lietuviams karriaujanti kariuomenė. Todel lietuviai čia turį spiešt savo vyriausias jėgas.

I šiaurę ir i pietus nuo šios linijos frontą užima jau „tikroji“ lenkų kariuomenė. Suvalkuose ji yra pasižadėjusi lietuvių nebepult ir tarp jų ir lietuvių Tautų Sąjungos yra sudaryta demarkacijos linija, kurią nė lietuviui, nė lenkai peržengti negali.

Tačiau ir šie lenkai, kad ir aiškiai nepuldami lietuvių, bet norėdami padėt savo generolui, visą laiką daro grėsinančius lietuviams manevrus. Lietuviai, daug kartų patyrę, jog lenkai savo pažadų nepildo ir, tarp kitko, jokių demonstracijos linijų nekuri, laiko ir prieš šiuos lenkus dalį savo kariuomenės. Tuo būdu lietuvių negali savo jėgų sukaupt kurioj nors vietoj, bet laiko jas išsklaidę ilgiausiam fronte, maždaug nuo Zarasų iki Prūsų sienos, taigi apie 460 kilometrų. Aišku, jog keturimias lietuvių divizionams toks ilgas frontas nepakenčiamai sunkus, juo labiau, kad del įvairių priežasčių toli gražu ne visa kariuomenė galėjo būt frontui pavartota.

Tuo laiku kovos vystosi abiem Nerjes upės pusėm. Laimė svyruoja tarp vienos ir kitos pusės, įvyksta labai smarkių kautynių, kai kurios vietos eina po kelis kartus iš rankų i rankas, bet bendrai imant, lenkai gana žymiai stumia lietuvių atgal. Taip, padėkim, lietuviai spalių 16 d. pasitraukė iš Valkininkų miestelio prie geležinkelio i pietus nuo Vilniaus, o spalių 18 d. iš Švenčionėlių geležinkelio stoties i šiaurę nuo Vilniaus.

Reikia pažymėt, jog čia pasižymi mūsų lakunai, bedarydami sekmingą žvalgybą ir bombarduodami ar kulkosvaizdžiais apšaudydami priešminika.

Lenkamis labai daug padeda jų šarvuoti traukiniai, veikia visas geležinkelių ruožtais nuo Vilniaus, tačiau geležinkelis i šiaurę ir i pietus nuo Vilniaus ruožtais buvo lenkų ir lietuvių rankose.

Spalių 26 d. Želigovskio lenkai smarkiai puolė Ukmergės kryptimi, norėdami paimt šį svarbų lietuviams miestą. Jiems pasisėkė prasieržt per lietuvių frontą ir paimt Giedraičius, Lidoškius, Dubinkus ir kitas vietas. Tačiau lietuvių priešpuolimu spalių gale ir lapkričio 1 d. atsiėmė Giedraičius, Dubinkus ir kitką. Savo eilę lietuvių čia gerokai apmušė lenkus, padarę jiems didelių nuostolių. Laimėjimas ties Giedraičiais žymiai pakėlė lietuvių kariuomenės upą ir yra laikomas vienas gražesniųjų lietuvių laimėjimų. Tarp kitko, ties Giedraičiais buvo nukautas vienas lenkų generolas, divizijos vadas.

Lenkai pralaužia frontą. Didelis pavojus visai nepriklausomybei. Lenkų pralaimėjimas ties širvintais ir Giedraičiais. Atdaras kelias i Vilnių. Santarvės žabangos ir naujas smugis lietuviams. Neitrālė zona ir taikos padėtis.

Lietuvių laimėjimas ties Giedraičiais padarė nemažą įspūdžio lenkamis. Jie suprato, kad lietuvių jau atsigavo po Suvalkų nepasisekimų ir reik su jais rimčiau skaičtytis. Todel i Vilnių nuolat atvyksta naujų dalių. Lenkai ima ruoštis prie galutinio lietuviams smugio ir Kauno paėmimo.

Apie lapkričio 10 d. lenkai, sutraukę naujų jėgų, vėl intensingai pradeda pult lietuvius beveik nuo pat Zarasų ir i pietus nuo Vilniaus. Salakai ir daug kitų vietų vėl eina iš rankų i rankas. Bet veikimo centras vėl yra abu Neries krantai, o lenkų kryptis Ukmergė—Kaunas. Šį kartą neabejotinai norėta likviduot Lietuvos nepriklausomybę.

Tuo laiku, butent: iki lapkričio 5 d. generolo Želigovskio veikimo srity lenkų jėgos, kurios buvo lietuvių vadovybės pastebėtos, susidėjo iš devynių pėstininkų divizijų arba jų dalių; iš viso apie 27 pėstininkų pulkų ir jų dalių, 3 raitininkų pulkus, vienas artilerijos pulkas, keletas tankų, du šarvuoti traukiniai, keletas šarvuotų automobilių, 2 ar 3 oro eskadrilės ir p. Visą laiką iki lapkričio 17 d. ir, tur but, vėliau iš Varšuvos Vilniui vis čjo ešelonai su karo medžiaga ir kariuomene, todel tikras lenkų jėgų suskaitymas nė negalimas.

(Bus daugiau)

PASISKAITYKIT, KAD ŽINOTUMET

(Foreign Language Information Service)

AMERIKOS AUTOMOBILIŲ PRAMONĖ

Kuomet naujai atvykęs imigrantas siūnia pirmus laiškus iš naujos šalies į senąjį kraštą, jis beveik visomet ką nors rašo apie automobilius, kurių jį siaučia tiek daug mato Nepaisant iš kur imigrantas atvyksta didelis skaičius automobilių jį užžavi.

Skaitoma, kad visame pasaulyje yra 25,000,000 automobilių, ir iš jų, apie 20,000,000 randasi šioje šalyje.

Tik pereinamais metais apie keturi milijonai automobilių išsiūta iš fabriku. Bet ką tas reiškia? Keturi milijonai automobilių. Sustatykite tuos automobilius į eilę, ir pažiūrėkite kaip toli linija tęsiasi. Tegul ji prasideda New Yorko mieste. Vienas žmogus sako, kad linija pasiekia Philadelphia, kitas, kad pasiekia Pittsburghą ir net gal Chicago. Vieton vienos linijos, automobiliai padarytų tris linijas, viena šalia kitos, ir tos trys linijos pasiektų San Francisco miestą ir toliaus. Kitais žodžiais, linija apjuostų pusę pasaulio.

Rokuojama, kad automobilius amžius yra nuo septynių iki aštuonių metų. Tas reiškia, kad kasmet reikia pagaminti tris milijonus naujų automobilių tik užimt senų vietą.

Statistikų žinovai sako, kad automobilių pramonė lenktynės varo su plieno ir geležies pramonėmis. Sunkiau apskaituoti kiek fabriku šita pramonė turi, ir kiek žmonių tose fabrikose dirba. Rokuojama, kad tris milijonus darbininkų. Tas jima darbininkus automobilių fabrikuose, automobilių dalių fabrikuose, pirklius ir pardavėjus, garažų darbininkus, pataisytuos ir profesionalius soferius, bet neįima žalios medžiagos, darbininkus ir tuos, kurie dirba medžiagos transportacijos. Galime sakyti, kad šita pramonė, yra tokia didelė ir svarbi, kad žymiai prisideda prie šios šalies ekonomiško gyvenimo.

Kalbant apie gaminimą motorinių karų, daugelis žmonių mano, kad žalia medžiaga įgabenta per vienas fabriko duris, ir užbaigtas karas išvežtas per kitas. Bet moderniškas automobilis yra labai komplikuoti mašina, susideda iš labai daug dalių ir dalelių. Daugelis automobilių fabriku yra tik "assembling" (surinkimo) fabriku, kurie gauna beveik visas dalis iš specialių fabriku, kurie gamina automobilių pavidalus (bodies), karburetorius, šildytuvus, elektrinius išrengimus, šinas (tires), "spark plugs", ir t.t.

Automobilių pramonė suvartoja daug visokios medžiagos, kaip 83% šios šalies gumo, 80% viso gazolino, 69% išdirbtos odos; 53% stiklo, 29% alumino, 12% geležies ir plieno. Tarpe kitų vartojamų medžiagų šioj pramonėj yra auksas, plati-

na, deimantai, sunkakmeniai, varis, misingis, cinas, cinkas, anglis, molis, cementas, kalkiai, tepalai, aliejai, vata, vilna, šilkas, medis, amaliaus, ir tt. Viena kompanija suvartoja 45 rusis plieno gaminant visokias dalis nuo mažiausių dalelių iki pavidalo. Ta pati kompanija suvartoja 500 milijonų šriubų, 500 milijonų "lock washers" ir 100 milijonų įvairiausių spilgų.

Pasilaikyt su kitomis, automobilių kompanijos turi visuomet išrast ir įvest naują masineriją pagerinti savo produktus. Per perėjus dvidešimt metų pasirodė labai daug visokių kompanijų, bet galų gale tik stipriausios pasilieka. Jeigu čionais paminėtume visas kompanijas, kurios gyvavo per pereinus dešimt ar ba penkiolika metų, skaitytas labai mažai iš jų pamintų. Nuo 1922 m. praneša automobilių laikraštukas, kad automobilių kompanijos sumažėjo net 50 nuošimčių.

STATISTIKOS IR APŠVIETIMAS

Iš viso, 27,398,170 mokinių įrašyta Suv. Valstijų mokyklose per pereinus metus. Tuos mokinius mokia beveik vienas milijonas mokytojų. Tą interesingą faktą paduoda Apšvietimo Komisijonieriaus metinis raportas Vidaus Sekretoriui.

Kaslink kitų viešo apšvietimo statistikų, raportas parodo, kad del viešų ir privatiškų mokyklų praleista \$2,386,889,132, kuomet mokyklų nuosavybės vertos \$6,462,531,367. Yra 263,280, viešų pradinių ir vidutinių mokyklų būdinkų Suv. Valstijose, ir iš jų, 157,034, yra vieno kambario mokyklos. Yra 22,500 viešų vidutinių mokyklų, 2,500 privatiškų mokyklų, 89 mokytojų kolegijos, 114 Valstijų mokytojų seminarijų, 29 miestų mokytojų seminarijų, apie 67 privatiškų mokytojų seminarijų, 144 kolegijos ir universitetai po vieša kontrole ir 769 po privatiška kontroline.

"Mes turime tik tris industriališkas mokyklas Alaskoje, bet apšvietimo proga privalo but teikiama visiems Alaskos vietiniams gyventojams. Kai kuriuose Alaskos dalyse žmonės negali gauti medikališkos pagalbos. Ta pagalba reikalinga, nes džiova baisiai plėtojasi Alaskoje", sako Apšvietos Komisijonierius.

KAIP PASAULIS VAŽIUOJA

Gyvilni ir jų darbas. — Arklis. — Senovės arkliai — Vienas iš pirmiausių arklų šioje šalyje buvo mažas gyvilnis su keturiais kojapirsiais. Kiek yra žinoma pirmiausia pasirodė Wyoming valstijoje Big Horn kalnų apielinkėj. Mums pasakojama, kad tas arkliskas buvo tik 16 colių aukščio. Buvo greitais, vikrus, ir protingas ir visuomet taip gerai save

užsilaike, kad net šiandien matome arklis ant gatvių ir ukių. Tose senoviskose dienose tu mažų arklisukojos gyveno plėtotos, nes jie gyveno upių apielinkese ir turėjo plaukti. Šiandien arklis daug didesnis, bet reikalauja to paties maisto, prie kurio per amžius visi arkliai pripratę. Jo kanopos kietos, nes nuolat keliauna kieta žeme. Yra žmogaus draugas, neša mūsų naštas ir traukia sunkiausius daiktus.

Nuo ankščiau istoriškų rekordų vyras ir jo arklis sykiu keliauna visur, laimė ir nelaimė, pasilinks mint, pažaist ir kovot. Arklis visuomet buvo žmogaus ištikimas tarnas. Ilga blauzda ir sukietinta kanopa padaro iš jo geriausį kelevį. Žmogus labai liuosai gali ant jo užsėst. Per ilgus praslavintu metus jis išmoko taip bėgti, kad negali lygintis su juom nė vienas kitas gyvilnis.

Arklis yra puikus "draft" (traukimo) gyvilis. Jo eiga yra tokia milžiniška, kad dabar yra vartojama mearuojant iegą garinių inžinų ir kitų motorų.

Šiandien sakom 100 "horsepower" (arklio iega) pakelia 33,000 svarų vieną pėdą į minutą. Inžinas šimtu "horsepower" pakels 33,000 svarų šimtą pėdų į vieną minutą.

Arklis žymiai prisidėjo prie šios šalies išsivystymo ir mūsų pasisekimo agrikuluroje.

Beveik pusė "draft" arklų randasi kornų juostoje, kita pusė jų, randasi šieno, ganyklų ir kviečių apielinkese. Kentucky valstijos arkliai pagarsėję dainoj ir istorijoje, nes čia turtingi žmonės lavina arklus lenkty-nėms.

BALTIMORE — PAMINKLINIS MIESTAS

Baltimore buvo užvardintu paminkliniu miestu po pastatymui paminklo Jurgui Washingtonui 1915 metais. Buvo pirmas paminklas pastatytas Washingtonui šioj šalyj. Kad nors yra dar kėlėtas interesingų paminklų Baltimorėj, bet nėra užtektinai užvardint tų miestą "paminkliniu miestu."

Miesto vardas paeina nuo pirmo Maryland provincijos gubernatoriaus, Leonard Calvert, Lord Baltimore. Sakoma, kad jo tėvas, George Calvert, paėjo nuo aristokratiškos šeimos Flandrijoj, bet budamas angliu ir geroju draugu karaliaus Jokubo, jam buvo pakirta daugelis žemės Baltimorėj, Airijoj, tokiu budu jis tapo pirmu Lord Baltimore iš Baltimore. Jurgis Calvert, budamas kataliku, svajojo apie išteigimą kolonijos naujoj šalyj kur visi Anglijoj persekioti žmonės galėtų rasti laisvę. Jis atvyko Amerikon ir kuomet sugrįžo Anglijon jis prašė Karoliaus Pirmo duoti jam charterį. Jis mirė prieš gavimą charterio, kuris birželio mėn., 1682 metais buvo išduotas jo vyriausiu sunui, Cecilius, kuris paskyrė savo brolj Leonardą, Maryland provincijos pirmuoju gubernatorium.

Provincija užvardinta vardu Karalienės Marės iš Anglijos.

1659 m. Baltimorė apskritis, pirmas apskritis buvo organizuotas, ir 1661 m. vieta kur šiandien stovi Baltimorės miestas buvo išmiaruota ir David Jones buvo pirmas gyventojas. 1797 m. miestas buvo inkorporuotas.

Maryland buvo išteigta apsaugot katalikus iš Anglijos, ir visuomet teikė laisvę visokių tikėjimų žmonėms ir nuo pat pradžios žmonės iš visur važiavo į Maryland. Baltimorės miestas buvo išteigtas patogij vietoj ant kranto Patapsee upės, kur ji iplaukia į Chesapeake Bay. 1723 m. geležies čionais rasta, kas padidino pirklybą ir gyventojų skaičių, ir vėliau Chesapeake Bay pagarsėjo del jos austerių, ir net šiandien austerių rinkimas užima svarbią vietą šioj apielinkėj.

Nuo gruodžio 20 d. 1776 m. iki sausio 20 d. 1777 m. šis miestas buvo apistojojimo vieta Kontinentinio Kongreso, kuomet tas kongresas turėjo išsikraustyti iš Philadelphijos. Sekančiais metais Count Pulaski apistojoj Baltimore organizuoto savo Pulaski legioną. 1812—14 metais, kuomet britai bombardavo Fort McHenry, kuris apsaugojo miestą, Francis Scott Key parašė Amerikos hymną "The Star Spangled Banner."

Baltimore buvo pirmas miestas Suvienytose Valstijose įvest po miesto priežiurą ir kaip miesto nuosavybę, vandenį ir gazo šviesos sistemą. Čia įvesta pirmas gelžkelis Suvienytose Valstijose.

Didžiausis ir svarbiausias atsitikimas Baltimorės istorijoje, tai buvo bausis gairas, kuris išnaikino visą barnio dalį vasario 7 ir 8 d., 1904 m. Iš viso išnaikino apie 1,500 murų ir namų, kurie lėšavo apie \$125,000,000. Kuomet miestas po tam vėl pabudavotas — buvo vienas iš moderniškausių miestų Amerikoje.

Kaslink gyventojų skaičiaus, Baltimore užima aštuntą vietą Suvienytose Valstijose. Sulig 1920 m. gyventojų skaičiaus vien tik mieste buvo 733,826 gyventojai. 1923 metais rokuojama, kad baltų gyventojų buvo 659,370 ir juody 114,210. Svetimšalių yra 83,911.

Šiame mieste apie 55 nuošimtis visų namų yra išdvieju aukštų. Apart vieno iš geriausių uostų Suvienytose Valstijose, Baltimorėj užima svarbią vietą kaip industrifjos centras. Pirmoj vietoj randasi austerių, antrojoj—vaisių konservavimo, ir trečioj drabužių industrifjos.

Baltimorėj randasi puikiausios moksliškos institucijos šioj šalyj. Johns Hopkins Universitetas yra vienas iš garsiausių Amerikos universitetų. Goucher Kolegija moterims gali lygintis su šalies geriausiomis kolegijomis. Čia randasi Peabody Institute, Enoch Pratt Knygynas su 17 skyrių, Walters Art Gallery, ir t.t. Mieste randasi apie 500 įvairių tikėjimų bažnyčių. Čia randasi 1 vokiečių, 1 italų, 1 lenkų ir 2 čekų laikrašciai.

PAKAVOTAS TURTAS IR F.L.I.S.

Kad nors viršminėta organizacija yra geriausia žinoma del savo darbo su svetimų kalbų ir vietiniais laikraščiais, tas nėra vienintelis darbas. Teikimas informacijų yra svarbiausias darbas. Neseniai laiškas atėjo organizacijai iš Europos prašant pagelbos parduot pakavotą turtą Amerikoje, turtas susidėjo iš aukso ir brangakmenių ir buvo pakavotas neapgyventoj vietoj Amerikoje. Kitą dieną, moteriškė kreipėsi su sekanciu atsitikimu. Ji pereinamais metais lankė Europą, kelionis valandomis prieš išvažiuojant nutarė, kad labai pavojinga su savim vežtis daug pinigų. Apsidairius, pamatė banką, tuoj iėjo į banką ir padėjo savo pinigus. Labai greitai išėjo iš bankos ir paėmė traukinį. Užmiršo paimt bankos vardą, ir jai nebuvo išduota paludijimas. Atvažiavus Amerikon, nežinodama ką daryt, kad atgaut pinigus, kreipėsi pagelbos. Su Amerikos konsulo pagelba reikalas tinkamai sutvarkytas.

Kitas atsitikimas liete jauną merginą, kuri kaip tarnaitė, atvyko Amerikon su amerikoniška šeimyna. Ji sutiko dirbt tai šeimynai už paskirtą sumą pinigų, bet kuomet atvyko Amerikon ji tuoj rado, kad jos alga visai per mažą, kuomet prašė daugiau pinigų, šeimyna pasakė, kad jeigu ji nesutiks dirbt už kiek buvo sutarta, tai jie praneš valdžiai, kad ją deportuot. Per draugą atėjo ofisan ir sužinojo, kad ją negalėjo deportuot. Apleido šeimyną ir šiandien, labai linksmai dirba prie kitos šeimynos.

Kitas atsitikimas liete beturtę moteriškę, kurią, su vyrų ir vaikais valdžia norėjo deportuot kaip visumeniškas sunkenybes. Keturi metai atgal atvyko Amerikon iš Europos. Dirbo, taupino pinigus ir manė būt šios šalies tinkamais pilieciais. Motina net lankė vakarines mokyklas, bet vyras džiova apsirgo, ir už kelių mėnesių imigracijos aficierius pranešė šeimynai, kad bus deportuoti. Šita organizacija užinteresavo vietinę organizaciją užmokėt šitos šeimynos išlaidas, pakol vyras pasveiks ir galės užlaikyt šeimyną.

"Kaip aš gelėčiau išimti pilno proto seserį iš beprot-namio", užklausk lietuvė? Ir tas klausimas jėmė ne tik davimą informacijų, bet pasekmingos pastangos dėtos, kad išimt seserį iš beprot-namio.

Kad nors tokie visokie klausimai ir prašymai sulaukt, nėra vienintėlis tikslas tik asmenims pagelbėt, bet pagelbėt dideliems skaičiams naujai atvykusiems Amerikon, ypatingai perstraipsnius apie gyvenimą, įstatymus, papročius ir naujas progas šioje šalyje.

Darbas šios organizacijos taip išaugo, kad šiandien negali prižiūrēt visus savo darbus be tolesnės pagelbos. Iki šiam laikui visokios informacijos buvo teikamos už dyką. Iki šiam laikui organizacija užlaikyta liuosnorių aukomis. Arba asme-

nys tapo organizacijos nariais už užmokėjimą nuo \$1.00 iki \$5.00 į metus. Tuobudu dabar organizacija už suteiktą pagelbą arba suteiktas informacijas, nuo kurių gali užmolkēt, prašys nors mažą užmolkesti arba prašys kreipusiu tapt nariais organizacijos. Kurie negali užmolkēt ir naujai atvykusieji nebus prašyti to daryt.

ŽODYNĖLIS

Greičiausia Išmokt Anglišką Kalbą

Turėdamas Kisečinį Žodyną, sutaisyta pagal geriausią mokytojų būdą, be kito pagelbos išmoksi kalbēt, skaityt ir rašyt. Kaina 75c

M. Paltanavičia, 14 Vernon St. Worcester, Mass.

"Amerikos Lietuvis" spaustuvėj atlieka visokius spaudos darbus.

NAUJAUSI LIETUVIŠKI REKORDAI

JUOZO BABRAVIČIAUS, tenoro:

- 16034 F—Kur Bakužė Samanota, ir Aguonėlis
- 16035 F—Tykliai, tykliai Nemupėlis taka, ir Visur Tyla
- 16036 F—Bernužėlis Nes'volioki, ir Ne margi sakalėlis
- 16045 F—Gale sodo rymavo, ir švint aušrelė
- 16047 F—Lolita, ir Aprilė

JONO BUTĖNO, baritono:

- 16009 F—Stasys, ir Oi mergelė
- 16010 F—Nesigraudink, mergužėle, ir Aš mergytė
- 16012 F—Vilniaus Kalneliai, ir Kur Bakužė samanota
- 16016 F—Lilija, ir Leikit į Tėvyne
- 16023 F—Vai varge, varge, ir Aš išėjau į girėlė
- 16037 F—Kada noriu verkiu, ir Ant ežerilio
- 16038 F—Lakstingalėlė, ir Aguonėlis
- 16040 F—O, kat aš pas motūtė buvau, ir Čia garas nuo rubežius
- 16041 F—Mes be Vilniaus nenurimsim, ir Girtuoklio Daina
- 16044 F—Kalino Daina, ir Mano gimtinė
- 16048 F—Išgeriau septynias, ir Lopšinė

O. BIEZIENĖS, soprano:

- 16046 F—Muzika-muzika, ir Dainuok sesute, lėpunėle

COLUMBIA ORKESTRA:

- 16002 F—Vestuvių maršas, ir Klerneto Polka
- 16022 F—Vilniaus valcas, ir Rinkinis rusiškių melodijū
- 16030 F—Polka, ir Polka—mazurka
- 16039 F—Senelis, ir Gražuolė
- 16042 F—Marša, valcas, ir Berželis, valcas
- 16043 F—Polka—Martytė, ir Polka Katrytė
- 16049 F—Kitayanka, polka, ir Kaimiečių valcas

DUETAI, ARMONIKOS ir KLERNETOS:

- 16014 F—Kubana šokis, ir Karininkų valcas
- 16015 F—Draugingumo polka, ir Prakilnumo polka

DZIMDI-DRIMDI:

- 16004 F—Dzimdi-Drimdi, ir Futbolas, A. Vaganacijū

INSTRUMENTALIS TRIO:

- 16017 F—Polka makorka, ir Musų linksmoji mazurka
- 16018 F—Svanės Lucijos šokis, Mano šiuos šokis
- 16019 F—Santingo valcas, ir La Palomos serenada
- 16027 F—Meilės ir jausmų, ir Stasės polka

KABARETO ORKESTRA:

- 16028 F—Įvairių valcas, ir Kaminkrečio polka

KARIŠKA KAPELIJA:

- 16011 F—Marselietės maršas, ir Atsiminimai iš 1917

K. J. KRIAUCIUNAS, tenoras:

- 16005 F—Dudėlė, ir Godelės

LIETUVISKA ORKESTRA:

- 16020 F—Vestuvių Gėlių valcas, ir Mano slavokiškas valcas

K. MENKELIUNIUTĖ, soprano:

- 16032 F—Nė del tėvas aš mergelė, ir Vai motūtė mano

J. RAMANAUSKAS, tenoras:

- 16001 F—Švint aušrelė, ir Kam šereį žirgelį

KOSTAS SABONIS, baritonas:

- 16000 F—I Bezyną einu Onė, ir Atvažiavo svetėliai

JUOZAS ŠULDAUSKAS, baritonas:

- 16006 F—Gėriau dieną, ir Esi ant šio svieto
- 16029 F—Atnėša dieda koralijų vieda, ir Oi motule ma!
- 16031 F—Žalioj lankoj, ir Kur Josi?

VILNIAUS INSTRUMENTALIS TRIO:

- 16018 F—Žaidimo mazurka, ir Gegužinė polka

Rekordai kainuoja po 75 centus kiekvienas. Norinti gaut juos, rašykite

M. Paltanavičia

14 VERNON ST., WORCESTER, MASS.

VIETOS ŽINIOS

Nauja organizacija. Worcesterio profesionalai ir biznieri...

S. L.A. 318 kp. metinis susirinkimas įvyksta sekmadieny...

Worcesterio Lietuvių Draugijų Tarybos metinis susirinkimas įvyks 5 d. sausio...

Areštavo tris vagilius. Tris jauni vagiliai, įsilaužę į News Co. raštinę...

Ieško divoro. Jurgis Endzelis ieško divoro nuo Marės Endzelienės...

Stasvs Ainingis buvo paskirtas prižiūrėtoju turto palikto...

S.L.A. 57 kuopos metinis susirinkimas įvyks nedėlioj, 2 d. sausio...

Šv. Jurgio Draugijos susirinkimas nebus 1 d. sausio iš priežasties šventės...

Birutės Draugijos valdyba skantiems metams yra tokia: Pirm. A. V. Dailys...

Automobilių nelaimės daugėja. Pagal dabar išduotą 1925 metų statistiką...

Teismu eiga. Gruodžio 24 d. Central District Court, Juozas Bendoraitis...

Spaliu 16 dieną, Ona Sargunienė pradėjo divoro bylą prieš savo vyrą Praną Sarguną...

nesė peticija Probate Court, idant divorsas būtų atmetas...

Gruodžio 27 dieną pradėjo kontraktą bylą Benjaminas Juskevičius prieš Buick Motor Co.

Gruodžio 29 dieną bus byla Jono Žukausko prieš Nathan Goldsmith. Ta pačia dieną bus byla Antano Mikėno prieš Morris Remmer.

\$400 dovanoms naujiems "atėiviams." Vietinis laikraštis "Telegram" bendrai su tūlais biznieri...

Lietus pridarė daug bėdies. Šalantis lietus pridarė gan daug bėdies Worcesterie antradieny.

Lietuviški šokiai Nauju Metų vakare, sausio 1, 1927 m., Lietuvių Svetainėje...

PAJESKOJIMAI

PAIESKAU savo brolio Vinco Mikailionio, paeinačio iš Viečiųų kaimo, Daugų valsč. Alytaus apskr. 1912 metuose...

MARCUS COLLATERAL LOAN CO.

Neatpirkti deimantai: Moteriškas deimanto žiedas, geras, už \$125.00 Pirmoji pardavimo vertė \$235.00...

ZODIS APIE DEIMANTUS. Yra labai mažai spautų, kurios supranta deimantų tikrą vertę. Todėl, kiekvienas deimantas perkamas nuo mus turi būti teisingai perstatytas.

Marcus Collateral Loan Co., 177-183 FRONT ST.

BESIMAUDYDAMAS tankiai garo maudynėse, užlaikysi sveikata. Geriausias maudynės yra prie 12 Burton St., Worcester.

AMERIKOS LIETUVIS ATLIEKA VISOKIUS SPAUDOS DARBUS.

"Skrom," P. Lipnevičiaus išrašta gyduolės dar esant jam Lietuvoje. NEPASIDUOKITE REUMATIZMUI!!!

Reumatizmas dabar labiausiai žmogų įkireja, kada oras nuolat mainosi. Bet nepasiduokite! Gyduolės "Skrom" yra pagyde daugelį žmonių, kuriems pinigų ir laiko sutalpinio.

M. Paltanavičia, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

LIETUVISKAS DIDYSIS SAPNININKAS

galima gaut Amerikos Lietuvis Knygyne. Su minkštais aparais..... 75c. Su kietais aparais..... \$1.00

Amerikos Lietuvis, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

RUSISKAI-TURKISKIA MAUDYNE

Panedėliais yra diena paskirta moterims. Kitas visas dienas ir vakarus atidara del vyrų. Ikvailai garo, ikvailai vandens ir muilo. Kas prausiasi, tas neserga.

Russian Turkish Baths, 3 Ledge Street, Worcester, Mass. (50-52)

ŽODYNĖLIS

GERIAUSIA IŠMOKSI ANGLIŠKĄ

KALBA.

Turėdamas kišeninį žodynelį, sutaisyta pagal geriausį kalbamokslinį būdą, be kito pagalbos išmoksi skaityti, rašyti ir kalbėti. Kaina tik 75 centai. Galima gaut pas

M. PALTANAVIČIA, 14 Vernon Street, Worcester, Mass.

PIANO LEKCIJOS

Per daugelį metų ėmus piano lekcijas pas geriausias mokytojus, dabar pradėdu eit Bostono Konservatoriją ir pradėdu duot lekcijas pradžiamoksliams.

Valentina Paltanavičiūtė, 14 Vernon St., Worcester, Mass. Tel. Park 6407

Pareikalaukite veltui duodamos pavyzdinės konkutės.

Jie visi mėgsta

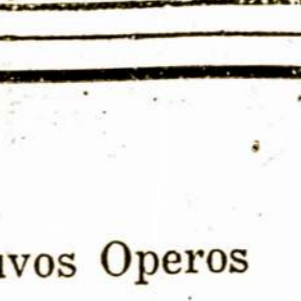

Nėra nieko geresnio nuo užkietėjimo viduriu ir suirusio skilvio.

F. AD RICHTER & CO. Berry & So. 5th Sts. Brooklyn, N. Y.

35c. UŽ BONKĄ

J. K. Up-To-Date Bakery

Kepėjai Geros Lietuviškos Duonos. Linkim linksų Kalėdų visiems mūsų kostumieriams!

4 LANGDON STREET, (51-52) WORCESTER, MASS.

KAIP IŠNAIKINT ŽIURKES

Geriausias sumanymas naikint žiurkes iš namų. Kas nenori su žiurkėmis gyventi, kreipkitės pas mus, mes turim geriausią sumanymą, kaip jas išnaikint.

W. INTAS, Gore Rd., Webster, Mass.

S. BAJIERČIUS FOTOGRAFAS

24 Millbury St. Nuima ir padaro gražiausias fotografijas. Iš mažų paveikslų padaro didelius. Senus paveikslius perdirba ir naujus. Turėjęs ilgus metus patyrimo, darbą atlieka puikiai. (50-1)

SADICK HARDWARE AND PAINT CO. 64-72 MILLBURY ST. WORCESTER, MASS. EST. 1913

GILL & RIDZIEL CO

81 Millbury St. Pirmos rūšies BUČERNĖ ir GROSERNĖ Prekės parsiduoda žemiausia kaina. (51-52)

PRIZIUREKITE DANTIS!

Tinkamos kainos, geriausia medžiaga, 25 metų patyrimo, visas darbas užtikrintas. Dovanai peržiūri dantis.

DR. A. WARREN, 574 Main St., Worcester

AUTOMOBILIŲ SAVININKAMS

Inšurinu automobilius, išimu registracijos bėtas. Laiko užmokėjimui duodu 2 mėnesiu arba daugiau.

L. J. PAULASKAS, 14 Vernon St., Worcester, Mass. (Ofisas prie "Amerikos Lietuvis") Tel. Park 6407

ANTANAS GAIDYS

Užlaiko švartą krautuvę visokių valgomų daiktų ir visokios mėsos. Visada gražiai ir su atyda patarmąja su kostumieriams. Užsakymus pristato į namus. Lankykitės pas savo tautietį. (52-2)

91 WARD STREET, Park 2306 Worcester, Mass.

TRY OUR LUNCH

Tel. Park 6089 Tel. Cedar 14-M 154 FRANKLIN ST. Kas norit pirkt ar parduot stubas, farmas arba biznius? Taipgi parduodam elektrines skalbiamas mašinas. Jonas V. Dabrila.

Tyriausias Bičių Medus

Jeigu nori apsisaugot nuo šalčio save ir vaikus, vartokite medų. Penkių svarų medaus viedriukas - \$1.65. Imant keletą viedriukų atiduosisim pigiau. Pora verstinių balandžių - karvelių - \$2.00, ir brangesnių yra. Gonyčai - šunės, po \$15.00. Taipgi parduodu ir gerų vištų geltonųjų apzeltkojų po \$10.00 pora.

P. D. ANDREKUS, BOX 107, Pentwater, Mich. (49-52)

RIALTO TEATRAS

MILLBURY STREET. Gražūs, įdomūs paveikslai. Programos mainomas kasdien. Populiariškos kainos.

Trečiadieny - "Lone Hand Saunders" su Fred Thompson ir jo arkliu Silver King.

Ketvirtadieny - "Fig Leaves" su George O'Brien ir Olive Borden.

Penktadieny - "Three Bad Men" su Lou Tellegen, Priscilla Bonner, George O'Brien ir Olive Borden.

Šeštadieny - "Midnight Sun" su Laura La-Plante.

Naujų Metų naktį bus specialis perstatymas, 12 valandą.

Rodoma komedijos ir paveikslai iš pasaulio įvykių.

DYKAI NUO PATRUKIMO KENCANTIEMS.

Nedėvėk diržo - išvengk pavojingų operacijų. STUARTO LIMPANČIOS PLAPAO PADUŠKAITĖS yra skirtingos nuo paršimo diržo, jos yra išaukštes gyduolės, limpančios prie kuno ir duodančios sustiprinimą toms kuno delims, kurioms reikalinga. Neturi jokiu šniurų nė sprendžinių. Nenuslenčia ir neatsiremia į kaulus. Tūkstantai šiomis paduškaitėmis gydos namie, nesutrukdami nuo darbo ir daugelis praneša, jogel šitokiu būdu išsigydo. Minkštos kaip mošastas - lengva pridėti - nebrangios. Už jas gautas aukštinis medalis Romoje, Grand Prix medalis Paryžiuje ir garbingas paminėjimas Panamos ekspozicijoje, San Francisco. Procesas atsitaisyti yra naturalis ir daugiau nereikia dėvėti diržų. Mes prirodysim tai pasiusdami jaun Plapao išbandymui visiškai DYKAI. Nesiusk pinigų, tik parašyk mums.

PLAPAO LABORATORIES, 3057 Stuart Bldg., St. Louis, Mo.

WORCESTERIO PENKIŲ CENTŲ BANKA,

316 Main Street. Idėjimai eina ant intereso pirmą biznio dieną kiekvieno mėnesio. BANKOS VALANDOS: Kasdien nuo 9 ryte iki 3 popiet. Subatomis nuo 9 ryto iki 1 val. popiet. Subatos vakarais vien tik del pinigų idėjimo, nuo 6 iki 8 val. vakaro.

"Am. Lietuvis" Knygyne galite gaut visokių laiškams popierų.

ADVOKATAS Ignas J. Barkus

546-548 Slater Building Vedu visokias civiliškas ir kriminališkas bylas. Darau dokumentus prie pirkimo ir pardavimo. Tel. Park 7717 Rezidencija: 31 Chrome Street

PIJANO LEKCIJOS

dideliems ir mažiems JUOZAS K. ŽEMAITIS, 37 BARCLAY STREET, Tel. Cedar 3367-M

ATYDA! Klasa pradžiamoksliams prasidės nuo NAUJŲ METŲ.

Užsiregistruokite! Tel. Cedar 8500

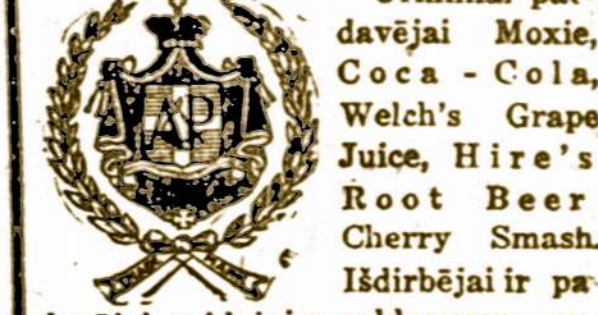
DR. K. MICHALSKI

GYDYTOJAS, CHIRURGAS IR AKUŠERIS 175 GREEN ST. Ofiso valandos: Worcester 2-4, 7-9 (49-52)

Nauja Lietuvių Krautuvė

Petras Ščiuka ir Antanas Česna atidarė Malevos Prekių, Pento visokios rūšies Krautuvę. Jie patys yra patyrę malloriai, todėl perkanties dous geriausią patarimą, kur kokis pentas geriausia tinka ir patars kaip suvartot. Norinti pirkt malevos-pento, kreipkitės pas - P. ŠČIUKĄ ir A. ČESNĄ, 23 MILLBURY STREET, Worcester, Mass.

ANDRESON AND PATTERSON

Urminiai par-davėjai Moxie, Coca-Cola, Welch's Grape Juice, Hire's Root Beer, Cherry Smash. Išdirbėjai ir par-davėjai saldinių, saldumynų, gražių skrynelių, vaisių, sirupų ir orangeade. GARSUS CROWN QUALITY LEDAI 21 Bridge St., Worcester, Mass. Tel. Park 5208 ir 5204

PRANEŠIMAS

Dr. Felix J. Bentz praneša abel-nai publikai, kad jis atidarė medicinos ofisą prie 4 Lafayette St., kur jis gydo vyrų, moterų ir vaikų ligas. Valandos: 10-12 ryto 2-4 popiet 7-9 vakare Telefonas Park 3116

HELEN F. LOZORAITIS

APDRAUDOS AGENTĖ. Apraudžia rakandus, namus, įs-taigas ir tt. Duoda gerą patar-nimą ir patarimą reikale prives-tino automobilijų apdraudimo. 464 Millbury Street Telefonai Park 6452 Park 3202

DR. TESSMER, Dentistas

306 MAIN STREET, Worcester, Mass. (virš Iver Johnson krautuvės) Suteikia Sažinišką Patar-nimą Lietuviams! Tel. Park 3310

SEYMOUR LAUNDRY COMPANY

Išskalbia visos savaitės žlugtą kuogražiausiai, už \$1.00. Gerai, švariai išskalbia drabužius ir pris-tato į namus. Lietuviška skalby-kla. 5 SEYMOUR ST., Tel. Park 314 Worcester, Mass.

Pranas J. Bublys-Bobblis LIETUVIS ADVOKATAS

Raštinė, State Mutual Bldg., kambaris 827. Tel. Park 5134 Namai, 51 Harlem Street, (Kampas Sterling St.) Tel. Cedar 1768-M. Worcesterij.

DR. FR. PUSKUNIGIS

38 Providence St. Worcester, Mass. Tel. park 6947 (Priešais Lietuvių Šv. Kazimiero bažnyčią) Priėmimo valandos: 2 iki 4 popiet 6 iki 8 vakare

DR. EMIL BIZUB

užsienėjusių ligų specialistas per-kėlė savo ofisą iš 17 Millbury St. 22 Pleasant St. Room 212 Worcester, Mass. Ofiso valandos: 10-12 ryto, 2-5 popiet, 7-8 vakare

SALYKŲ SYRUPAS

su APYNI AIS TRI-MAC IŠDIRBYSTĖS Padarytas iš tyru miežių salykų ir rinkinių apynių. Pabandykit, jei norit geriausio. Groserninkai pardavinėja ji. TRI-MAC PRODUCTS, Inc. Distributors, WORCESTER, MASS.

ANTANAS J. MILLERIS

Lietuvis Advokatas 406 Slater Building, Worcester, Mass. Tel. Park 2470-Res. Cedar 10045-J.

BEN. MENDELSON, Advokatas

Ir registruotas notaras Lietuvos atstovybė. Atlieku visus lega-liškus darbus kaip Amerikoje, taip ir Europoj. 390 Main St., Room 931-932 Worcester, Mass.

OPERŲ ARIJOS

Naujos operų arijos, lietuvių kalboje, gražiose laidose, su Lietuvos Operos artistų paveikslais.

- Mefistofelio Serenada, iš Fausto 75c
Margaritos Deimantų Daina, iš Fausto 75c
Kavatina, iš Fausto 75c
Sibelio Gėlių Arija, iš Fausto (altui) 75c
Mefisto-Aukso Štabas 75c
Valentino Malda, iš Fausto 75c
Figaro Kavatina, iš Sevilijos Kirpėjo \$1.00

Gražios, žavėjančios dainos, ypač tinkamos lietuvių koncertiniam programui. Reikalaukit dabar. Amerikos Lietuvis, 14 Vernon Street, Worcester, Mass.